

Consorci per a la
Gestió de Residus
del Vallès Occidental

ANUNCI

Aprovació del 'Pla de prevenció de residus i recursos del Vallès Occidental (PREVOC) 2025-2030'

Expedient: X2025000124

El Consell Plenari del Consorci per a la Gestió de Residus del Vallès Occidental, mitjançant Acord adoptat a la sessió extraordinària, celebrada el 9 de setembre, ha acordat el que literalment es transcriu a continuació:

"Primer.- APROVAR el 'Pla de prevenció de residus i recursos del Vallès Occidental (PREVOC) 2025-2030'(document annex) com un instrument de caràcter territorial perquè els ens comarcals i els ajuntaments treballin en un context de governança compartida que permeti afrontar els reptes de la prevenció de residus per als propers anys al Vallès Occidental.

Segon.- DETERMINAR que els municipis del Vallès Occidental poden adherir-se al Pla mitjançant la tramitació del document tipus que figura com annex (model adhesió PREVOC 2025-2030).

Tercer.- NOTIFICAR aquests acords a tots els ens consorciats.

Quart.- PUBLICAR aquests acords a la seu electrònica del Consorci en aplicació dels articles 6.1.c), 8.1.c) i 12 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, així com al Butlletí Oficial de la Província de Barcelona".

Contra l'acord, que és definitiu en via administrativa, es pot interposar recurs contenciós administratiu davant dels Jutjats Contenciosos Administratius de la província de Barcelona, en el termini de dos mesos a comptar des del dia següent al de la publicació en el *Butlletí Oficial de la província de Barcelona* i en el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (el termini començarà el dia següent al de la publicació de l'anunci de data posterior).

Alternativament i de forma potestativa, es pot interposar recurs de reposició davant el mateix òrgan que l'ha dictat, en el termini d'un mes a comptar des del dia següent de la publicació esmentada.

Terrassa, a 18 setembre de 2025

El president,

Rafael Güeto Ortiz

PLA DE PREVENCIÓ DE RESIDUS I RECURSOS DEL VALLÈS OCCIDENTAL (PREVOC) 2025-2030

Consorci per a la
Gestió de Residus
del Vallès Occidental

Amb el suport de l'Agència de Residus de Catalunya

Agència de
Residus de
Catalunya

Generalitat
de Catalunya

1. INTRODUCCIÓ	2
1.1 ÀMBIT COMPETENCIAL	2
1.2 ÀMBIT GEOGRÀFIC.....	3
2. MARC NORMATIU	4
3. MARC CONCEPTUAL	9
4. MARC ESTRATÈGIC	9
5. DIAGNOSI	12
5.1 GENERACIÓ DE RESIDUS	12
5.2 COMPOSICIÓ DELS RESIDUS I RECOLLIDA SELECTIVA	15
5.2.1 Fracció resta	15
5.2.2 Recollida selectiva	16
5.2.2.1 Fraccions ordinàries	16
5.2.2.2 Fraccions no ordinàries	17
5.3 QUALITAT DE LA RECOLLIDA SELECTIVA	18
5.3.1 Impropis en la matèria orgànica	18
5.3.2 Impropis en els envasos lleugers	19
5.4 BOSSA TIPUS	19
5.5 SISTEMES DE RECOLLIDA DE RESIDUS IMPLANTATS	21
5.5.1 Serveis de recollida selectiva del Consorci	23
5.5.2 Recollida de residus comercials	24
5.6 DEIXALLERIES	25
5.7 INSTAL·LACIONS DE TRACTAMENT DE RESIDUS	26
5.7.1 Centre de Tractament de Residus del Vallès Occidental (CTR-Vallès)	27
5.7.2 Planta de biometanització de Can Barba	28
5.7.3 Gestió de residus voluminosos	30
5.8 COMPARATIVA AMB ALTRES TERRITORIS	31
5.9 COMPARATIVA AMB OBJECTIUS NORMATIUS	31
5.10 ACTUACIONS DE PREVENCIÓ REALITZADES	33
5.10.1 Actuacions d'àmbit comarcal	33
5.10.2 Actuacions d'àmbit local	34
5.11 CONCLUSIONS DE LA DIAGNOSI	36
5.12 PROCÉS PARTICIPATIU EN L'ELABORACIÓ DEL PLA	39
6. PROGNOSI DE LA GENERACIÓ DE RESIDUS	40
7. LÍNIES ESTRATÈGIQUES	43
8. OBJECTIUS DEL PLA	45
8.1 OBJECTIUS QUALITATIUS	45
8.2 OBJECTIUS QUANTITATIUS	46
9. ACTUACIONS DE PREVENCIÓ	47
9.1 MODEL DE FITXA D'ACTUACIONS	48
9.2 SÍNTESI DE LES ACTUACIONS INCLOSES AL PREVOC	49
10. CALENDARI D'ACTUACIÓ	50
11. PRESSUPOST	51
12. ACTUACIONS DE SEGUIMENT DEL PLA	54
12.1 INDICADORS DE SEGUIMENT	54

1. INTRODUCCIÓ

La Llei 7/2022, de 8 d'abril, de residus i sòls contaminats per a una economia circular, estableix l'obligació que les entitats locals promoguin programes de prevenció de residus amb l'objectiu de reduir-ne la generació. Aquesta llei incorpora els principis de l'economia circular i adapta el marc legal estatal a les directives europees vigents, com la Directiva (UE) 2018/851 sobre residus, que fixa objectius creixents de preparació per a la reutilització i reciclatge dels residus municipals. I d'acord al que determina aquesta Llei, està en procés d'aprovació final el Programa estatal de prevenció de residus 2026-2032, que desenvolupa les línies d'actuació per aquest període.

A nivell de Catalunya, es troba en fase de tramitació la nova Llei de prevenció i gestió de residus i d'ús eficient dels recursos, que actualitzarà l'actual marc planificador. Tot i això, continuen sent documents de referència el Programa General de Prevenció i Gestió de Residus i Recursos de Catalunya 2013–2020 (PRECAT20) i el Pla Territorial Sectorial d'Infraestructures de Gestió de Residus Municipals de Catalunya 2013–2020 (PINFRECAT20).

A nivell comarcal, el Consorci per a la Gestió de Residus del Vallès Occidental (Consorci en endavant) és l'ens especialitzat en la gestió i el tractament de residus a la comarca, prestant els seus serveis en l'actualitat a 19 municipis de la comarca (795.880 habitants). Aquesta entitat disposa d'equipaments i de mitjans econòmics, materials i personals propis, amb un elevat grau d'especialització en allò referent tant a la gestió i tractament de residus com al desenvolupament d'iniciatives de comunicació i sensibilització vers la prevenció.

Així mateix, al Vallès Occidental, cinc municipis formen part de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, entitat que gestiona el tractament dels residus en aquests.

Amb la finalitat de complir amb les actuals normatives, l'any 2024 s'ha posat en marxa un nou model de coordinació de la gestió dels residus al Vallès Occidental que potencia l'acció comarcal en aquest àmbit, des de la col·laboració entre els ens comarcals, el Consorci i el Consell Comarcal del Vallès Occidental (Consell Comarcal en endavant) i amb les administracions locals, amb la creació del Servei públic comarcal de tractament de residus municipals per part del Consell Comarcal (per a les fraccions resta, orgànica i voluminosos). Aquest té delegada al seu favor la competència per a la prestació d'aquest servei per part de 10 ajuntaments, ha establert una taxa comarcal específica del servei per aquests municipis (diferenciada i no deficitària, com determina la Llei 7/2022) i contempla el desenvolupament d'iniciatives de sensibilització en la prevenció i gestió de residus per assolir millores en el seu tractament.

En aquest context, el Consorci ha plantejat la redacció del Pla de Prevenció de Residus i Recursos del Vallès Occidental (PREVOC 2025-2030), adaptant al context actual el PREVOC 2017-2025, que va ser elaborat com a eina per definir la planificació comarcal

en matèria de prevenció i gestió de residus de forma alineada amb els objectius del PRECAT20, i que va donar continuïtat al Programa de Gestió Integral de Residus Municipals (PGIRM), vigent fins al 2012.

1.1 ÀMBIT COMPETENCIAL

Les competències i funcions de les comarques i municipis es defineixen a l'article 42 del Decret Legislatiu 1/2009, de 21 de juliol, pel qual s'aprova la Llei reguladora de residus de Catalunya (TRLRR).

Les competències i funcions de la comarca, en matèria de residus, són les següents:

1. Correspon a la comarca la gestió dels residus municipals, en els supòsits de dispensa municipal del servei, de delegació dels municipis i d'assumpció d'aquest servei municipal per altres títols, d'acord amb la legislació de règim local.
2. Correspon al Consell Comarcal establir, en el seu programa d'actuació, els mecanismes d'actuació necessaris a fi d'assegurar subsidiàriament la prestació adequada del servei municipal.
3. Correspon al Consell Comarcal participar en l'elaboració i la gestió del programa del Govern de la Generalitat establert per l'article 6, en els termes del Text refós de la Llei reguladora de residus de Catalunya i en els del mateix programa.

Les competències i funcions dels municipis, en matèria de residus, són les següents:

1. La gestió dels residus municipals és una competència pròpia del municipi.
2. El municipi, independentment o associadament, ha de prestar, com a mínim el servei de recollida selectiva, de transport, de valorització i de disposició del rebuig dels residus municipals.
3. El municipi ha de gestionar el servei a què fa referència l'anterior apartat segons les determinacions bàsiques següents:
 - a. L'ajuntament adquireix la propietat dels residus sempre que li siguin lliurats per a la recollida en les condicions establertes per la normativa municipal aplicable.
 - b. L'ajuntament ha de promoure la valorització dels residus segons el programa general i el programa de gestió de residus municipals formulats per la Generalitat.
 - c. L'ajuntament ha de prendre les mesures necessàries per garantir que en les operacions de gestió del servei es compleixen els objectius especificats a l'article 2 de la TRLRR.
4. Sens perjudici del que disposen els anteriors apartats, els ens locals competents poden obligar a les persones posseïdores de residus que, per llurs característiques esdevinguin perillosos, o difícils de recollir, transportar, valoritzar o tractar, a gestionar-los per si mateixes o adoptar les mesures

necessàries per a facilitar-ne la gestió. Els ens locals han de fonamentar les obligacions que derivin d'aquest apartat en raons justificades i basades en les característiques dels residus i en la incidència que tenen sobre els serveis municipals, la via pública o el medi ambient.

5. Els ajuntaments han d'exercir les competències de programació, planificació, ordenació i execució en matèria de gestió de residus dels residus municipals d'acord amb el Programa de gestió de residus municipals de Catalunya, que, en tot cas, ha de garantir l'autonomia local per prestar els serveis de gestió de residus municipals sota la seva responsabilitat.

1.2 ÀMBIT GEOGRÀFIC

El present Pla de Prevenció de Residus i Recursos del Vallès Occidental (PREVOC) 2025–2030 és impulsat pel Consorci, integra una visió comarcal i té voluntat de ser una eina útil per a l'acció al Vallès Occidental, d'aplicació específica al conjunt de municipis consorciats, tot oferint propostes d'actuació adaptables a la realitat i a les competències de cada ajuntament de la comarca.

El Pla s'adreça tant als 16 municipis que afronten la gestió dels residus en el marc del Consorci, com als 3 municipis consorciats que utilitzen recursos de l'Àrea Metropolitana de Barcelona per aquesta gestió i que participen de diverses iniciatives impulsades pel Consorci, com als 4 municipis restants.

Per tal de conèixer el pes de cadascun dels municipis en la dinàmica comarcal s'aporten algunes dades d'entorn.

Taula 1. Dades d'entorn dels municipis dins de l'àmbit territorial

	Població 2024		Superfície (km²)	Densitat (hab./km²)	% habitatges secundaris (2021)
	Núm. hab.	%			
Badia del Vallès	13.109	1,37	0,93	14.095,70	5%
Barberà del Vallès	33.644	3,50	8,31	4.048,60	12%
Castellar del Vallès	25.301	2,64	44,91	563,4	11%
Castellbisbal	12.965	1,35	31,03	417,8	14%
Cerdanyola del Vallès	57.831	6,02	30,56	1.892,40	9%
Gallifa	174	0,02	16,33	10,70	42%
Matadepera	9.863	1,03	25,36	388,9	12%
Montcada i Reixac	37.096	3,86	23,47	1.580,60	11%
Palau-solità i Plegamans	15.444	1,61	14,93	1.034,40	10%
Polinyà	8.559	0,89	8,79	973,70	6%
Rellinars	920	0,10	17,79	51,70	39%
Ripollet	39.430	4,11	4,33	9.106,20	6%
Rubí	81.523	8,49	32,30	2.523,90	11%

Sabadell	221.564	23,08	37,90	5.863,00	10%
Sant Cugat del Vallès	96.649	10,28	48,23	2.045,40	12%
Sant Llorenç de Savall	2.580	0,27	41,11	62,80	28%
Sant Quirze del Vallès	20.110	2,09	14,07	1.429,30	8%
Santa Perpètua de Mogoda	25.936	2,70	15,83	1.638,40	7%
Sentmenat	9.523	0,99	28,80	330,70	16%
Terrassa	228.294	23,78	70,16	3.253,90	16%
Ullastrell	2.179	0,23	11,09	298,10	52%
Vacarisses	7.549	0,79	40,70	185,50	32%
Viladecavalls	7.790	0,81	20,09	387,80	14%
TOTAL	960.033hab.				

Font: Idescat

El 46,86% de la població es concentra entre Sabadell i Terrassa. La meitat dels municipis tenen una densitat de població per sota dels 1.000 hab/km² mentre que destaquen amb més de 5.000 hab/km² Sabadell, Ripollet i especialment Badia del Vallès. Pel que fa als habitatges secundaris, destacar que 17 municipis superen el 10%, i uns altres cinc superen el 20%, destacant Ullastrell amb el 52%. Aquestes variables faran que el comportament vers la generació i recollida de residus sigui diferent entre municipis.

Així mateix, les diferències en nombre d'habitants, densitat, habitatges secundaris... entre els municipis també faran variar el desenvolupament i impacte de les actuacions de prevenció previstes en el present document.

2. MARC NORMATIU

La normativa europea, estatal, autonòmica i local en matèria de residus estableix el marc jurídic i estratègic per a la seva gestió, amb l'objectiu de protegir el medi ambient i la salut de les persones, tot fomentant la prevenció de residus i un ús més eficient dels recursos. Aquesta regulació també busca reduir els impactes ambientals i econòmics associats a la generació i tractament dels residus.

El conjunt normatiu defineix una jerarquia d'actuacions que prioritza, per aquest ordre: la prevenció, la preparació per a la reutilització, el reciclatge, altres formes de valorització (com l'energètica) i, com a última opció, l'eliminació segura dels residus.

Figura 1. Jerarquia de la gestió dels residus a la UE.

Font: Directiva 2008/98/CE del Parlament Europeu i del Consell, modificada per la Directiva (UE) 2018/851.

L'actual marc legal estableix objectius creixents de reutilització i reciclatge dels residus municipals, en línia amb la Directiva (UE) 2018/851 i la Llei estatal 7/2022. Aquests objectius s'han fixat en un mínim del 55% l'any 2025, el 60% el 2030 i el 65% el 2035, tenint en compte totes les fraccions reciclables (paper, vidre, metalls, plàstic, biorresidus, entre altres).

A nivell autonòmic, el marc planificador vigent continua sent el Programa General de Prevenció i Gestió de Residus i Recursos de Catalunya 2013–2020 (PRECAT20) i el Pla Territorial Sectorial d'Infraestructures de Gestió de Residus Municipals de Catalunya 2013–2020 (PINFRECAT20), a l'espera de l'aprovació de la nova Llei catalana de prevenció i gestió de residus, actualment en tramitació.

Pel que fa a l'àmbit comarcal, la normativa existent es situa en el marc de la recent creació del Servei públic comarcal de tractament de residus municipals, així com de la Taxa comarcal de tractament de residus d'aplicació en 10 municipis. A nivell local, cada municipi regula la gestió de residus mitjançant les seves ordenances pròpies. A banda de la normativa específica, es considera rellevant incloure com a referència els Estatuts del Consorci per a la Gestió de Residus del Vallès Occidental, com a instrument de coordinació supramunicipal.

A continuació es presenta un resum del marc normatiu de referència.

Taula 2 Marc normatiu de referència.

Normativa Europea	
Reglament (UE) 2025/40	Relatiu als envasos i residus d'envasos . Fixa objectius vinculants de reducció i reutilització d'envasos per 2030, 2035 i 2040, integrant sistemes de retorn i dipòsit.
Directiva (UE) 2024/884	Modifica la Directiva 2012/19/UE sobre els residus d'aparells elèctrics i electrònics (RAEE) que reforça la transparència i abast normatiu relatiu a la gestió d'aquests residus.
Reglament (UE) 2024/1157	Reglament de trasllat de residus , actualitza procediments d'exportació i importació. Modifica el Reglament de Basilea.
Reglament (UE) 2024/1782	Estableix nous requisits d' ecodisseny i introdueix el "passaport digital del producte".
Reglament (UE) 2024/1781	Estableix objectius de reducció, reutilització i reciclabilitat d'envasos a la UE.
Directiva (UE) 2019/904	Relativa a la reducció de l'impacte de determinats productes de plàstic en el medi ambient. Prohibeix diversos plàstics d'un sol ús i impulsa mesures de reducció.
Directiva (UE) 2018/852	Modifica la Directiva relativa als envasos i residus d'envasos (94/62/CE).
Directiva (UE) 2018/851	Modifica la Directiva Marc de Residus (2008/98/CE). Estableix els nous objectius de preparació per a la reutilització i reciclatge : 55% el 2025, 60% el 2030 i 65% el 2035
Directiva (UE) 2018/850	Modifica la Directiva 1999/31/CE relativa a l' abocament de residus .
Directiva (UE) 2018/849	Relativa als vehicles fora d'ús, a piles i acumuladors i els seus residus, i als RAEE.
Comunicació COM(2020) 98 final	Nou Pla d'Acció per a l'Economia Circular de la UE: promou el disseny sostenible i la reducció de residus, amb especial atenció als sectors amb major ús de recursos.
Comunicació COM(2015) 614 final	" Tancar el cercle ": acció per a una economia circular amb objectius de llarg termini sobre el cicle de vida dels productes.

Normativa Estatal	
Programa Estatal de Prevenció de Residus 2026–2032	En elaboració. Marc per fer efectius els instruments econòmics i objectius sectorials de prevenció entre 2026 i 2032. Defineix objectius i línies d'actuació per reduir la generació de residus , alineant-se amb la Llei 7/2022
Llei 1/2025, de l'1 d'abril	Llei de prevenció de pèrdues i malbaratament alimentari . Incorpora mesures obligatòries per a tota la cadena alimentària.
Llei 7/2022, del 8 d'abril	Llei de residus i sòls contaminats per a una economia circular. Substitueix la Llei 22/2011. Estableix nous instruments fiscals i de responsabilitat ampliada. Obliga els ens locals a promoure programes de prevenció.
Reial Decret 1055/2022	Regula els sistemes de responsabilitat ampliada del productor i fixa objectius de reciclatge d'envasos.
Reial Decret 993/2022	Actualitza els procediments i requisits per al transport de residus dins i fora de l'Estat.
Pla Estatal Marc de Gestió de Residus (PEMAR) 2021-2035	Estratègia i objectius per a la gestió integral de residus alineats amb l'economia circular espanyola.
Reial Decret 646/2020	Regula l' eliminació de residus mitjançant dipòsit en abocador
Reial Decret 815/2013	Relatiu a les emissions industrials .
Estratègia Espanyola d'Economia Circular (EEEC) - Espanya Circular 2030, 2 de juny de 2020	Estableix fites en prevenció de residus, reutilització i eficiència de recursos . Serveix de marc estratègic nacional.
Llei 22/2011, del 28 de juliol	Llei de residus i sòls contaminats. Norma bàsica de residus en vigor fins a 2022 ; encara rellevant en alguns aspectes no abastats per la nova Llei 7/2022.
Normativa autonòmica	
Avantprojecte de la Llei catalana de prevenció i gestió de residus	En tramitació. Reforça la jerarquia de residus, introdueix objectius nous i reforça el paper dels ens locals.
Llei 5/2020, del 29 d'abril	Llei de mesures fiscals, financeres, administratives i del sector públic i de creació de l'impost sobre les instal·lacions que incideixen en el medi ambient.
Pla d'acció per a la prevenció del malbaratament alimentari a Catalunya (2019–2020). Desembre 2028, revisió 2019	Instrument estratègic i executiu associat a la Llei 3/2020. Obliga a empreses i sectors a elaborar plans de prevenció.
Llei 3/2020, de l'11 de març	Llei de prevenció de les pèrdues i malbaratament alimentaris .

Decret 152/2017	Estableix el sistema oficial de codificació i classificació dels residus , així com les principals vies de gestió a Catalunya.
Llei 16/2017, de l'1 d'agost	Llei del canvi climàtic . Té com a finalitats reduir les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle i afavorir la transició cap a una economia neutra en emissions.
Programa General de Prevenció i Gestió de Residus i Recursos de Catalunya 2013–2020 (PRECAT20)	Referència vigent mentre no s'aprovi nova planificació. Defineix objectius estratègics per a la prevenció i la gestió eficient .
Pla Territorial Sectorial d'Infraestructures de Gestió de Residus Municipals de Catalunya 2013–2020 (PINFRECAT20)	Defineix la xarxa d'infraestructures de gestió a nivell català . Encara vigent com a referència.
Decret 69/2009	Regula els criteris tècnics i procediments per a l' admissió de residus en abocadors o dipòsits controlats a Catalunya.
Decret legislatiu 1/2009	Aprova el Text Refós de la Llei reguladora de residus de Catalunya . Defineix competències i categories de residus.
Llei 20/2009, del 4 de desembre	Llei de prevenció i control ambiental de les activitats.
Llei 6/2009, del 28 d'abril	Llei d' avaluació ambiental de plans i programes.
Normativa comarcal	
Estatuts del Consorci per a la Gestió de Residus del Vallès Occidental	Regulen l' organització i les funcions de coordinació i planificació supramunicipal en matèria de residus dins la comarca.
Reglament regulador del servei comarcal de tractament de residus municipals, del Consell Comarcal del Vallès Occidental (27/12/2023)	Regula les condicions, obligacions i àmbit d'aplicació del servei de tractament dels residus municipals (FORM, resta i voluminosos) en els municipis que en deleguin la competència al Consell Comarcal.
Ordenança Fiscal Núm. 14 Taxes per la prestació del servei públic comarcal de tractament de residus municipals	Ordenança d'aprovació anual, que regula la implementació de la taxa en cadascun dels municipis que ha delegat la competència del tractament de residus en favor del Consell Comarcal, d'acord als diferents sistemes de recollida.

3. MARC CONCEPTUAL

El PREVOC 2025-2030 s'emmarca en les estratègies actuals de prevenció i gestió de residus definides a escala europea, estatal i autonòmica, i incorpora com a referència els principis de l'economia circular i la metodologia Residu Zero. Aquests conceptes s'apliquen com a eines per optimitzar la gestió dels recursos i avançar cap a un model de territori més eficient i amb menor dependència de l'eliminació final de residus.

La metodologia Residu Zero promou un model de gestió centrat en la prevenció, la reutilització i la recuperació de materials. Aquest enfocament prioritza la gestió eficient dels recursos i integra mesures com el redisseny de productes i processos per minimitzar la generació de residus, la separació selectiva en origen i el tancament dels cicles materials, en coherència amb els objectius de l'economia circular.

El PREVOC adopta un enfocament integral que abasta els diferents àmbits generadors de residus municipals dins del territori consorciat. Les actuacions previstes es dirigeixen principalment a tres àmbits: la recollida domiciliària, les activitats econòmiques i els equipaments municipals.

Es consideren residus municipals aquells residus generats en domicilis, comerços, oficines i serveis, així com altres residus que, per la seva naturalesa o composició, poden assimilar-se als anteriors. També s'hi inclouen els residus procedents de la neteja viària, les obres menors de manteniment, els estris voluminosos i els animals domèstics morts. Dins d'aquest conjunt es contemplen específicament els residus comercials i els residus industrials assimilables, que són gestionats com a municipals. A l'Annex I es troba la terminologia bàsica i rellevant relativa a la tipologia de fraccions, la prevenció i gestió de residus.

4. MARC ESTRATÈGIC

El Pla orienta les seves actuacions a la prevenció i a la millora de la gestió dels residus, tenint en compte tres variables rellevants:

1. La realitat actual de la comarca i la distribució competencial entre ajuntaments, el Consorci i el Consell Comarcal.

El nou marc normatiu, que defineix la nova Llei 7/2022, de 8 d'abril, de residus i sòls contaminats per a una economia circular, i la complexitat de les actuacions a desenvolupar han generat un nou espai d'actuació en l'àmbit comarcal: l'any 2025, el Consell Comarcal del Vallès Occidental té delegada al seu favor la competència per a la prestació del servei de tractament de residus de 10 ajuntaments: Polinyà, Rellinars, Rubí, Sabadell, Santa Perpètua de Mogoda, Sentmenat, Terrassa, Ullastrell, Vacarisses i Viladecavalls. D'altra banda, els corresponents acords de delegació disposen que la

forma de gestió del servei continuarà sent mitjançant el Consorci, per considerar que és la forma més adequada mitjançant la qual i fins al moment els municipis consorciats ja han estat rebent el servei.

En data 5 de març de 2025, el Consell d'Alcaldies del Vallès Occidental, conscient del repte ambiental que suposa la generació de residus i la necessitat d'alinejar-se amb els objectius de sostenibilitat europeus i internacionals, impulsa una Estratègia Comarcal de Prevenció de Residus, que estableixi un marc comú d'actuació per avançar cap a un model territorial més sostenible, i informa favorablement de les següents accions:

- Encarregar al Consorci per a la Gestió de Residus del Vallès Occidental l'elaboració i aprovació del nou Pla de Gestió dels Residus i Recursos del Vallès Occidental (PREVOC) segons les directrius de la nova Llei catalana de residus i la Llei 7/2022 de residus i sòls contaminats per una economia circular.
- Promoure des del Consell Comarcal del Vallès Occidental i el Consorci per a la Gestió de Residus del Vallès Occidental accions de prevenció, informació, sensibilització i educació ambiental, unint esforços en l'àmbit municipal i supramunicipal per impulsar la reducció de la generació de residus a la comarca.
- Impulsar accions de reducció efectives i adaptades a cada municipi que tinguin en compte les peculiaritats de població i territorials.
- Fomentar la participació de la ciutadania en la prevenció de residus, a través de campanyes informatives, de sensibilització i accions educatives.
- Explorar, de la mà de la Universitat Autònoma de Barcelona, mesures innovadores en matèria de prevenció, reutilització i reducció de residus, així com del recorregut de la fracció resta, aprofitant les experiències d'altres territoris i el coneixement tècnic disponible.
- Promoure la valorització dels residus com a eina per a la transició cap a un model més sostenible i circular impulsant iniciatives que potenciïn la transformació dels residus en noves fonts d'energia.

Així, els ens comarcals i els ajuntaments treballen en un context de governança compartida que permeti afrontar els reptes de la prevenció de residus, implementar noves activitats de prevenció i mobilitzar agents actius i rellevants del territori, partint de la col·laboració mútua i compartint recursos per una acció més efectiva i eficient.

Amb aquesta visió, s'estableixen les següents bases per a l'impuls del Pla:

Espai de coordinació comarcal

- Compartint i assegurant un mínim d'estructura tècnica per a l'impuls i seguiment del PREVOC 2025-2030.
- Coordinat amb altres serveis comarcals: Observatori comarcal, comunicació, serveis generals.
- Alineat a polítiques i estratègies comarcals i a normatives i directrius d'aplicació obligatòria.
- Potenciant el treball tècnic transversal i especialitzat.
- Orientat a l'acció directa i la resolució de dificultats.

Espai d'intercanvi local

- Impulsant accions compartint propostes i recursos.
- Provant complementarietats i economia d'escala.
- Avançant conjuntament en la millora de les condicions locals, jurídiques i tècniques, per a la prevenció de residus.

Espai de col·laboració publico-social

- Implicació dels agents públics i privats de l'ecosistema social i ciutadà amb interessos en la prevenció de residus.
- Compartint interessos, sumant recursos i potenciant impactes.
- Evitant solapament i/o descoordinació d'accions.
- Contemplant la creació de xarxes d'entitats privades en àmbits específics d'acció (ex. centres educatius "Residu Zero").

2. La preparació del territori i les infraestructures per al tractament de residus

A l'àmbit de Catalunya està en procés la revisió del Pla territorial sectorial d'infraestructures de prevenció i tractament de residus municipals de Catalunya (PINFRECAT) per poder assolir els objectius 2030, 2035 i 2050 en la gestió de residus i poder alinear-se amb els objectius europeus i les polítiques de mitigació del canvi climàtic i promoció de l'economia circular. I les instal·lacions i les seves condicions són una peça clau en els canvis que es requereixen.

En aquest context, l'objectiu per al tractament dels residus municipals del Vallès Occidental es fonamenta en poder assolir la màxima autosuficiència de gestió a la comarca. Per assolir aquest objectiu cal impulsar la reutilització i el reciclatge mitjançant nous Centres de recursos i deixalleries.

Tenint en compte la previsió de creixement de la recollida selectiva cal incrementar la capacitat de tractament de les infraestructures de tractament de la fracció orgànica, mitjançant la millora i l'ampliació de capacitat de les infraestructures existents. Aquesta estratègia ha d'estar en consonància amb la promoció de la bioenergia, per tal de convertir el biogàs produït en biometà apte per a injecció a xarxa gasista. També cal tenir en compte la millora dels processos de compostatge per tal de treure el màxim rendiment a la valorització material.

Pel que fa al tractament de la fracció resta, cal plantejar millores en els processos mecànics de selecció de les plantes existents i implementar noves tecnologies més eficients, tenint en compte també que l'increment de la recollida selectiva suposarà també un canvi important tant en la quantitat com en la composició dels residus continguts en la fracció resta. El futur d'aquestes plantes ha de ser pensant en unes instal·lacions eficients, flexibles i el més autosuficients possibles pel que fa als residus de final de línia. D'aquesta manera es podrà contribuir a la reducció del dipòsit controlat a menys del 10% dels residus municipals generats per a l'any 2035.

Altres infraestructures importants per poder realitzar una bona coordinació de gestió i ús a la comarca, són els Centres de recollida i transferència que han de permetre

l'agrupació dels residus recollits i la transferència a les instal·lacions per assegurar el seu tractament, de la manera més eficient i sostenible, tant mediambientalment com econòmica.

3. L'increment de relació que els nous sistemes de recollida de residus estableixen amb la prevenció.

L'aprovació de la Llei 7/2022, de 8 d'abril, de residus i sòls contaminats per a una economia circular, així com d'altres normatives i directrius a nivell Europeu, Estatal i Català, plantegen un nou paradigma en l'àmbit dels residus, introduint visions i orientacions diferents en l'establiment de polítiques i estratègies.

Com a element rellevant, cal considerar la introducció de taxes variables, per participació o generació de residus, element que ha generat una major relació entre la generació de residus (en qualitat i quantitat) i les accions de prevenció.

En l'orientació i plantejament del Pla, tant dels objectius com de les línies estratègiques i de les actuacions, es contempla aquest aspecte, tenint en consideració rellevant iniciatives associades a la recollida per assolir millors objectius de prevenció.

5. DIAGNOSI

Com a punt de partida cal fer una anàlisi de l'evolució de la gestió de residus de tot l'àmbit territorial en els últims anys per tal de conèixer els punts forts i els punts febles i realitzar una correcta planificació pels propers anys. A més, cal saber quin és el comportament global respecte altres territoris similars.

En aquest apartat s'han utilitzat dades referides als 19 municipis consorciats habitualment, excepte en l'apartat de qualitat de recollida selectiva on s'ha treballat únicament amb dades dels 16 municipis consorciats i amb la gestió de residus amb el Consorci¹. L'àmbit de referència s'indica en el títol de cada gràfica.

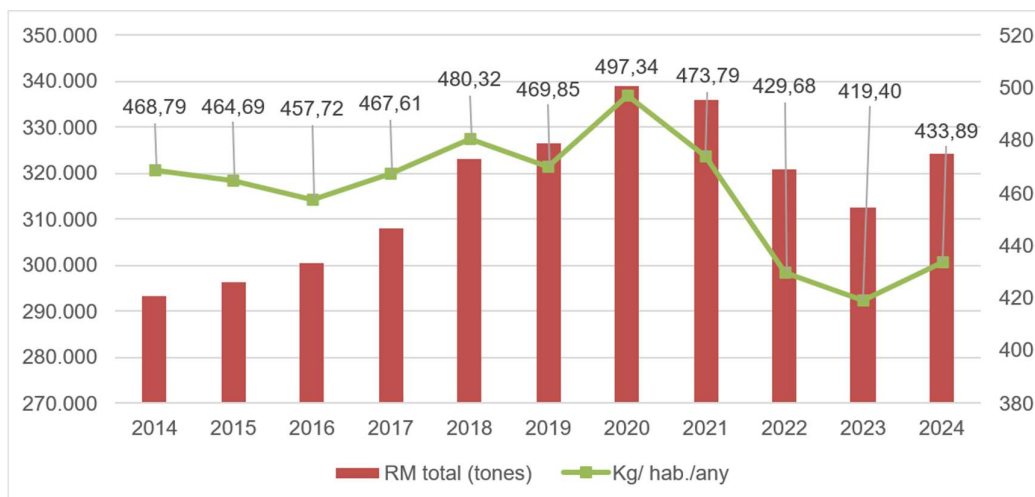
5.1 GENERACIÓ DE RESIDUS

L'any 2024 es van generar 324.392 Tn de residus municipals al conjunt dels municipis. Respecte l'any 2014 la generació de residus municipals ha augmentat en un 11% en valor absolut, mentre que la ràtio de generació per càpita de residus ha anat disminuint al llarg dels anys, en un període amb un augment de la població del 21%. Aquesta ha

¹ Castellar del Vallès, Gallifa, Matadepera, Palau-Solità i Plegamans, Polinyà, Rellinars, Rubí, Sabadell, Sant Llorenç Savall, Sant Quirze del Vallès, Santa Perpètua de Mogoda, Sentmenat, Terrassa, Ullastrell, Vacarisses i Viladecavalls

passat de 469 kg/hab. l'any 2014 a gairebé 434 kg/hab. l'any 2024 amb un mínim de 419 kg/hab. l'any 2023.

Gràfic 1 Evolució de la generació total de residus municipals i generació per càpita als municipis consorciats.

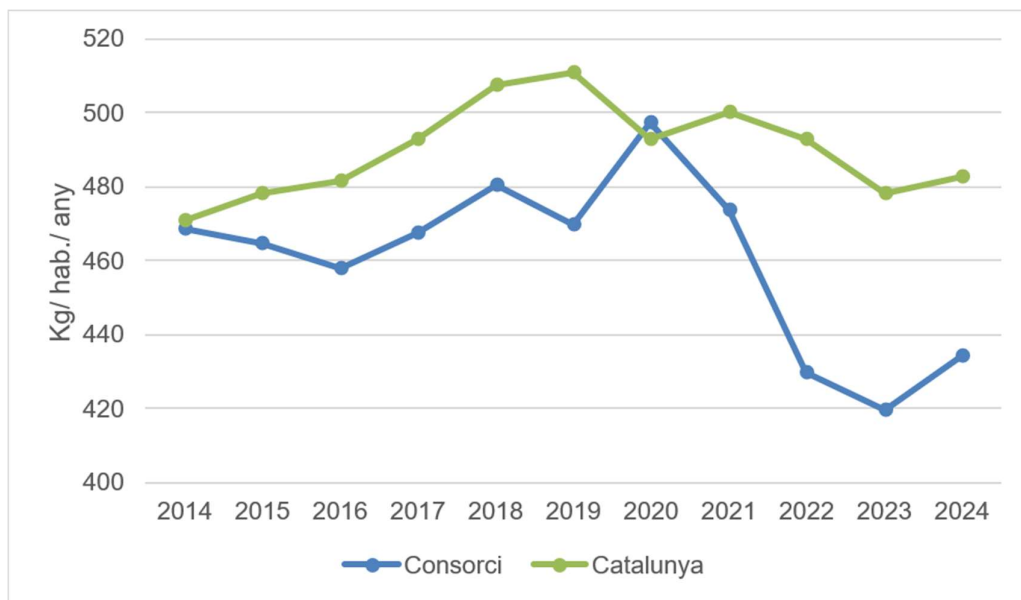

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori de Residus Vallès Occidental i l'Agència de Residus de Catalunya.

Aquesta tendència pot atribuir-se a diversos factors com poden ser: una major conscienciació ciutadana envers la prevenció de residus, la implantació de sistemes de recollida eficients i l'aplicació de la taxa justa en diversos municipis. Si bé cal estar alerta a l'increment registrat l'any 2024.

Cal tenir en compte que aquestes dades corresponen als residus recollits pel servei municipal, i no necessàriament a la totalitat de residus generats. Especialment en fraccions com el paper i cartró, part del descens podria respondre a l'existència de circuits de recollida paral·lels (comerços, gestors autoritzats o serveis privats), no inclosos en el recompte oficial.

Gràfic 2 Evolució de la generació de residus per càpita en els municipis consorciats.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori de Residus Vallès Occidental i l'Agència de Residus de Catalunya.

Entre 2014 i 2024, la generació per càpita de residus municipals al Vallès Occidental ha mostrat una evolució variable, amb valors generalment inferiors a la mitjana catalana. Després d'un període inicial de descens, el 2020 es registra un pic màxim de 497kg/hab., coincidint amb la pandèmia. Aquest increment es vincula a l'augment del consum domèstic, l'ús de productes d'un sol ús, i la derivació de residus comercials cap al sistema municipal, fruit del tancament de circuits específics.

A partir de 2020, la generació per càpita comença a disminuir de manera sostinguda fins a assolir el mínim del període el 2023 (419 kg/hab.). Aquesta tendència descendent s'explica per la implantació progressiva de models de recollida d'alta eficiència, l'enfortiment de les accions de prevenció i la introducció de la taxa justa en diversos municipis, que ha afavorit la corresponsabilització ciutadana. En el darrer any, la generació per càpita torna a augmentar fins a gairebé 434 kg/hab., comportament que també es produeix a escala de Catalunya (482 kg/hab./any).

5.2 COMPOSICIÓ DELS RESIDUS I RECOLLIDA SELECTIVA

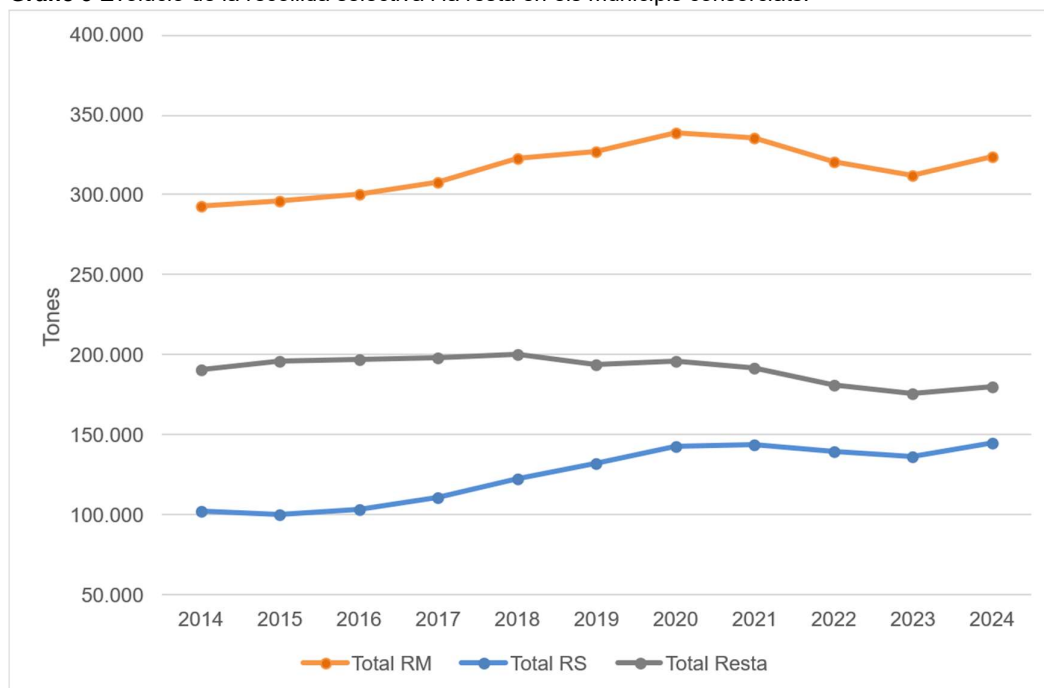
5.2.1 Fracció resta

La fracció resta ha passat de representar el 65% del total de residus municipals recollits l'any 2014 a un 56% el 2024, amb una disminució progressiva a partir de 2019. Aquesta reducció en termes absoluts suposa un descens de més de 1.000 tones/any.

En paral·lel, el total de residus municipals recollits (RM) ha seguit una tendència lleugerament creixent, mentre que la recollida selectiva ha augmentat de manera constant. Això ha contribuït a reduir el pes relatiu de la fracció resta dins del conjunt.

L'evolució observada pot estar influïda per la consolidació de nous models de recollida i per l'increment progressiu de la separació en origen per part de la ciutadania. Tanmateix, la fracció resta continua sent un indicador clau per mesurar l'efectivitat real dels sistemes de recollida i la qualitat de la separació.

Gràfic 3 Evolució de la recollida selectiva i la resta en els municipis consorciats.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori de Residus Vallès Occidental i l'Agència de Residus de Catalunya.

5.2.2 Recollida selectiva

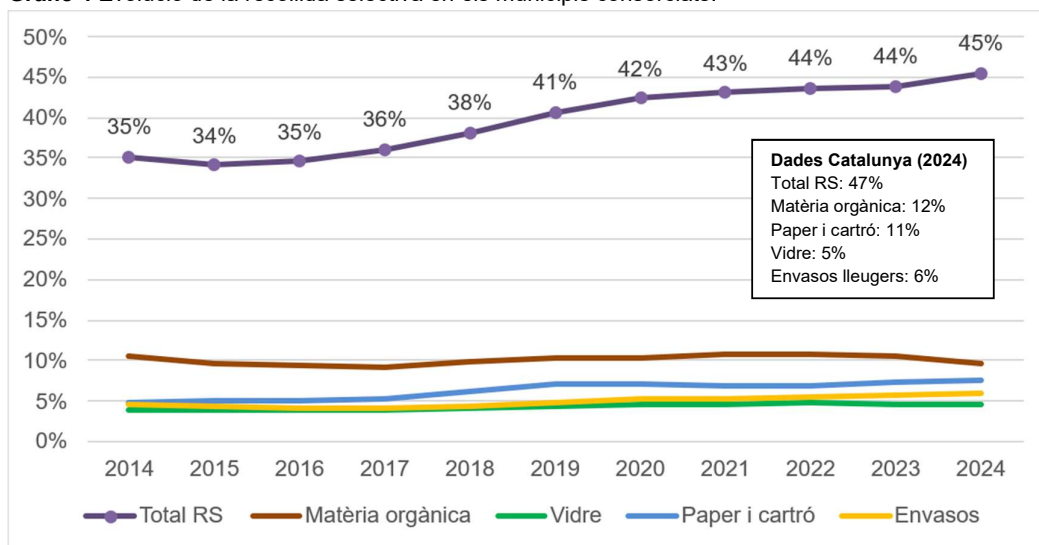
Després d'un estancament prolongat entorn del 34–36% en els anys anteriors a 2015, la recollida selectiva al Vallès Occidental mostra una tendència ascendent entre 2016 i 2024, passant del 35% al 45% del total de residus municipals recollits. En aquest període, la comarca s'ha anat apropant progressivament a la mitjana catalana, que l'any 2023 se situava en el 46,71%.

5.2.2.1 Fraccions ordinàries

Per fraccions, la matèria orgànica continua sent la més recollida, amb un percentatge proper al 10% del total. Envasos i paper-cartró mostren una evolució lleugerament positiva, mentre que la recollida de vidre es manté estable.

L'increment observat coincideix amb la implantació progressiva de nous models de recollida d'alta eficiència a diversos municipis del territori.

Gràfic 4 Evolució de la recollida selectiva en els municipis consorciats.

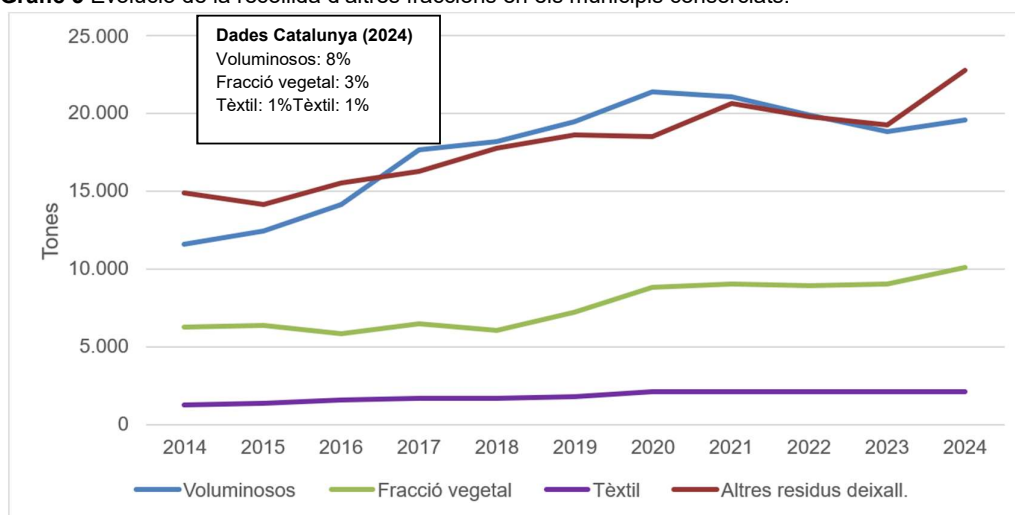
Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori de Residus Vallès Occidental.

5.2.2.2 Fraccions no ordinàries

Les fraccions com voluminosos, fracció vegetal, tèxtil i altres residus de deixalleria han experimentat una tendència ascendent sostinguda en el període analitzat.

Els altres residus de deixalleria —que inclouen tant fraccions especials com no especials— són els que registren el major volum, amb gairebé 23.000 tones recollides el 2024. La fracció vegetal ha mostrat un increment significatiu, especialment fins a 2020, i una posterior estabilització. Els voluminosos han crescut progressivament des de 2016, superant les 21.000 tones, després d'un període anterior de descens. Aquest increment podria estar relacionat amb l'ampliació dels serveis específics de recollida de mobles i trastos, així com amb l'ús creixent de les deixalleries per part de la ciutadania. Per últim, la recollida de la fracció tèxtil mostra un increment constant, passant de prop de 1.200 tones recollides l'any 2014 fins a superar les 2.000 tones l'any 2024.

Gràfic 5 Evolució de la recollida d'altres fraccions en els municipis consorciats.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori de Residus Vallès Occidental.

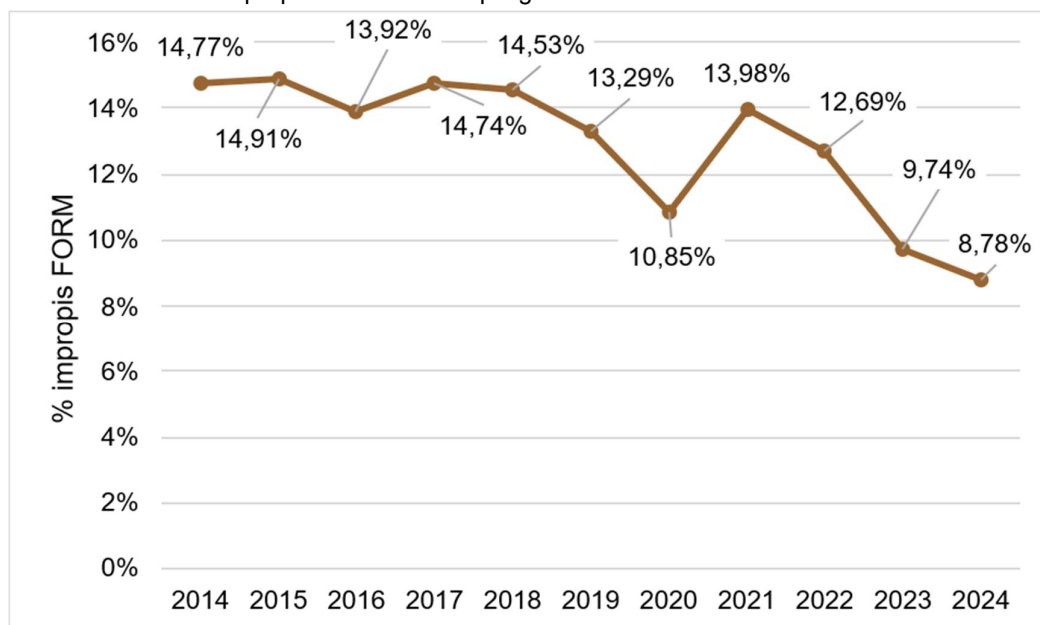
5.3 QUALITAT DE LA RECOLLIDA SELECTIVA

Per tal de valorar la qualitat de la recollida selectiva s'analitzen les dades dels impropis recollits en les caracteritzacions de diferents fraccions.

5.3.1 Impropis en la matèria orgànica

El gràfic a continuació mostra l'evolució dels impropis a la fracció matèria orgànica en els darrers 10 anys. S'observen valors compresos entre 8,78% i 14,77%.

Gràfic 6. Evolució impropis FORM. Municipis gestió residus Consorci.

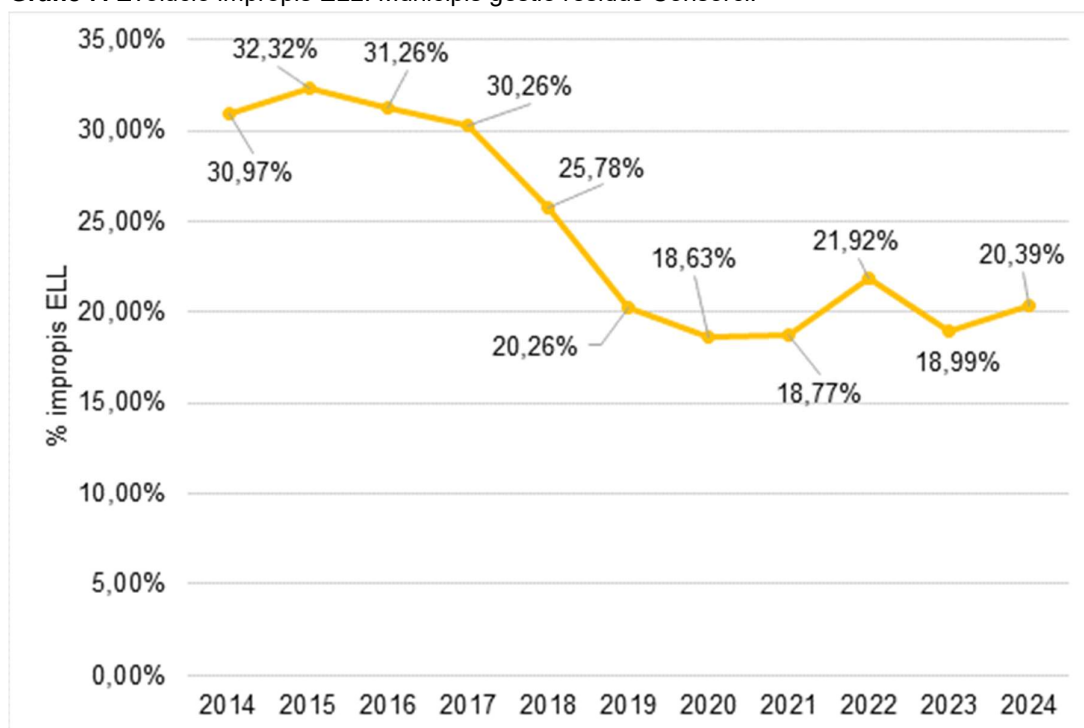
Font: elaboració pròpia a partir de dades de caracteritzacions realitzades per l'ARC..

Les dades s'han obtingut a partir de les caracteritzacions periòdiques realitzades per l'ARC dels municipis consorciats.

5.3.2 Impropis en els envasos lleugers

Pel que fa a l'evolució dels impropis a la fracció d'envasos lleugers, s'observa una millora significativa en els darrers deu anys, amb una reducció del percentatge de valors propers al 30% fins a establitzar-se per sota del 25% i entorn del 20% a partir de l'any 2019.

Gràfic 7. Evolució impropis ELL. Municipis gestió residus Consorci.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de caracteritzacions d'Ecoembes.

5.4 BOSSA TIPUS

Per avaluar el potencial de millora de la recollida selectiva és necessari disposar d'una composició de referència, anomenada "bossa tipus", que permeti comparar el residu realment recollit amb el conjunt del residu generat. Aquesta composició constitueix una eina habitual per quantificar el grau de captació de les diferents fraccions valoritzables.

L'Annex 11 del PRECAT20 (ARC, 2012) defineix diverses tipologies de bossa tipus per a residus municipals, establertes en funció de paràmetres socioeconòmics i característiques dels municipis de referència. En el cas del Vallès Occidental, s'assumeix que el territori s'equipara a alguna de les categories associades a municipis urbans, industrials i amb forta activitat de serveis, tal com s'indica en les tipologies marcades en vermell a la taula a continuació.

Taula 3. Bossa tipus segons tipologia de municipi.

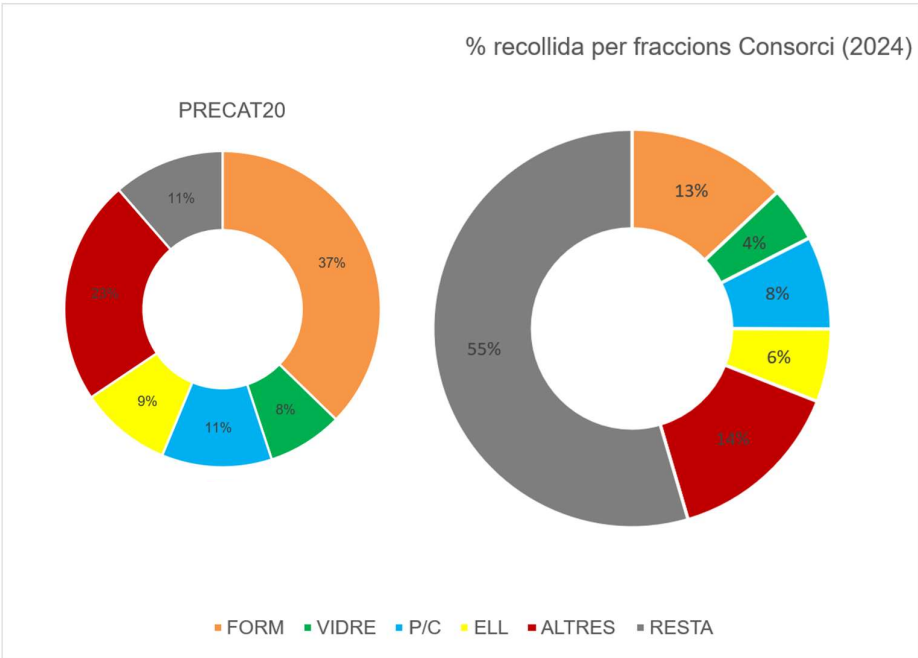
	BCN	Const	Rjove	RuAgri	RuResi	RuTuri	TuCamp	TuHotel	UrActiu	Indus	Serveis	CATALUNYA
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
ORGÀNICA	31,23	27,86	28,34	33,14	40,85	26,63	25,28	25,86	29,96	28,20	28,98	29,63
ENVASOS LLEUGERS DOMÈSTICS	8,39	7,41	8,38	9,81	8,56	7,48	6,63	7,87	9,01	7,60	8,06	8,46
ENVASOS LLEUGERS COMERCIALS	1,26	0,70	1,27	0,99	0,85	2,34	0,46	1,02	0,91	0,71	0,53	0,91
PAPER-CARTRÓ	12,99	9,98	11,66	9,21	8,75	9,87	10,42	10,48	10,55	11,08	11,71	11,26
ENVASOS VIDRE	8,55	6,32	9,77	8,86	8,74	11,98	8,41	8,05	7,36	6,30	7,82	7,69
CEL·LULOSA	3,38	2,01	2,58	4,80	2,29	2,83	2,48	2,10	3,60	2,51	2,38	3,10
TÈXTEL	3,73	3,52	3,85	1,84	2,73	2,49	4,61	3,70	4,70	4,04	3,71	4,11
TÈXTEL SANITARI	3,33	3,75	2,58	7,30	3,88	3,09	2,35	4,13	3,62	3,83	3,62	3,63
VOLUMINOSOS	4,02	2,10	6,60	5,95	0,25	7,43	3,01	1,81	4,20	2,62	5,87	4,12
RESTES DE JARDINERIA I PODA	4,56	8,64	9,46	4,81	6,71	5,52	18,11	15,95	7,40	9,14	7,88	7,65
RUNES	2,56	9,87	2,40	1,11	1,35	4,53	1,92	3,10	3,59	7,62	3,87	3,87
ALTRES	10,52	14,15	9,20	9,15	10,88	12,45	12,12	11,94	10,67	12,34	11,93	11,17
HUMITAT	5,49	3,69	3,93	3,03	4,15	3,37	4,19	3,99	4,44	4,03	3,63	4,41

Font: ARC (2012).

Aquesta distribució permet analitzar el comportament actual de la separació en origen i estimar el marge de millora en la captació de les fraccions valoritzables.

A partir de les dades de recollida de residus de l'Observatori de Residus del Vallès Occidental corresponents a l'any 2024, s'ha elaborat un gràfic amb la distribució percentual en pes dels residus recollits per fracció. Aquesta composició real de la recollida permet identificar el pes específic de cada fracció sobre el total de residus municipals recollits i s'ha comparat amb la bossa tipus establerta per l'Agència de Residus de Catalunya.

Gràfic 8 Comparació de la bossa tipus amb la recollida selectiva per fraccions a la comarca del Vallès Occidental (2024). Municipis gestió residus Consorci.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori de Residus Vallès Occidental i el PRECAT20 (ARC).

La comparació entre la bossa tipus i la composició real de la recollida per a l'any 2024 evidència un marge de millora significatiu en totes les fraccions de recollida selectiva:

- Matèria orgànica: 13% recollit vs. 37% bossa tipus
- Envasos lleugers: 6% vs. 9%
- Paper i cartró: 8% vs. 11%
- Vidre: 4% vs. 8%

Aquestes dades posen de manifest que una part important dels materials valoritzables encara es recull com a fracció resta. Per tant, existeix un marge ampli per incrementar la recollida selectiva, tant en quantitat com en qualitat.

5.5 SISTEMES DE RECOLLIDA DE RESIDUS IMPLANTATS

Cada municipi presenta característiques pròpies que condicionen el sistema de recollida de residus implantat. En els darrers anys, al Vallès Occidental s'ha impulsat el canvi cap a models d'alta eficiència i s'ha consolidat una gestió més integrada amb l'assumpció del servei de tractament per part del Consell Comarcal en 10 municipis el 2025. Aquest nou escenari acompanya l'expansió dels nous models de recollida.

A continuació es descriuen cadascun dels sistemes.

Àrees d'aportació – contenidors oberts

Aquest continua sent el sistema de recollida més estès a la comarca. Consisteix en ubicar a la via pública contenidors per a les diferents fraccions de residus, que la ciutadania utilitza lliurement. Els contenidors es buiden amb una freqüència adaptada a les característiques i el volum de generació de cada fracció.

Els contenidors poden ser de càrrega lateral, posterior, superior o bilateral, i també soterrats, on només és visible la bústia d'aportació. En els darrers anys, alguns municipis han començat la transició cap a contenidors amb control d'accés (intel·ligents o tancats) per millorar els índexs de recollida i facilitar la identificació d'usuari, pas previ a la implantació de sistemes de pagament per generació.

Aquest sistema es manté implantat a la majoria de municipis del Consorci i de forma parcial a municipis amb models mixtos, com Barberà del Vallès, on conviu amb el Porta a porta. En els propers anys, es preveu que diversos municipis amb sistemes d'àrees d'aportació lliure evolucionin cap a models tancats amb identificació d'usuari, comptant amb el suport del Consorci i el programa PRAE (Programa de Suport a les Recollides d'Alta Eficiència, 2022).

Contenidors tancats o intel·ligents

Els contenidors tancats o intel·ligents són una modalitat d'àrees d'aportació que incorporen sistemes de control d'accés, permetent identificar l'usuari i limitar l'ús als residents autoritzats. Aquest sistema millora els resultats de la recollida selectiva i pot facilitar l'aplicació del pagament per generació.

- Actualment, els municipis del Vallès Occidental on s'han implantat o s'estan implantant contenidors tancats per a l'ús domèstic són: Ripollet, Santa Perpètua de Mogoda i Viladecavalls.

Porta a porta (PaP)

La recollida selectiva PaP consisteix en lliurar els residus davant de la porta de casa o del comerç, en uns dies i hores determinats per a cada fracció. És un model d'alta eficiència que permet una millor separació en origen i facilita la identificació de l'usuari, fet que obre la porta a sistemes de fiscalitat més equitatius com el pagament per generació (per exemple, per bossa o per bujol).

La seva implantació suposa un canvi profund en els hàbits de la ciutadania, motiu pel qual requereix una comunicació intensa i un acompanyament continuat. En els darrers anys, el Consorci ha donat suport tècnic als ajuntaments a través del programa PRAE (Rellinars, Sentmenat, Ullastrell i Vacarisses), afavorint l'extensió d'aquest sistema, especialment als municipis de menys de 20.000 habitants, i establint les bases per a la seva expansió a municipis de més població.

- Municipis on es troba implantat aquest sistema: Barberà del Vallès (mixt: PaP i contenidors oberts), Cerdanyola del Vallès (mixt: PaP i contenidors oberts), Matadepera, Palau-Solità i Plegamans, Rellinars, Ripollet, Sant Llorenç Savall, Sentmenat, Ullastrell i Vacarisses.

Autocompostatge

L'autocompostatge consisteix en l'aprofitament a la pròpia llar de les restes orgàniques de cuina i jardí per elaborar compost, mitjançant un compostador ubicat en espais com el jardí, el pati o l'hort. Es tracta d'una mesura de prevenció de residus que evita la necessitat de recollida, transport i tractament de la matèria orgànica.

Aquest sistema es fomenta especialment en municipis amb baixa densitat de població o amb zones amb habitatges unifamiliars. En els darrers anys, s'ha consolidat i ampliat en alguns municipis com a via principal o complementària per a la gestió de la fracció orgànica.

- Municipis on es troba implantat aquest sistema: Gallifa (com a sistema exclusiu per a la recollida de la matèria orgànica) i Rellinars i Vacarisses (com a via complementària en una part important del municipi). També es promou en altres municipis de manera puntual, dins de programes de prevenció.

Pneumàtica

La recollida pneumàtica és un sistema automatitzat que utilitza una xarxa de canonades soterrades per transportar els residus mitjançant succió fins a una central de recollida. Els ciutadans disposen els residus en bústies específiques ubicades a la via pública. De manera periòdica, s'activa un sistema de depressió que aspira els residus cap a la central, on es compacten en contenidors. L'aire utilitzat en el procés es filtra abans de ser alliberat a l'atmosfera.

Els contenidors es buiden segons la necessitat, i els residus es transporten a les instal·lacions de tractament corresponents.

- Municipis on es troba implantat aquest sistema: Sabadell i Barberà del Vallès, en zones específiques dels municipis.

5.5.1 Serveis de recollida selectiva del Consorci

A banda dels sistemes de recollida selectiva implantats en cada municipi, el Consorci ofereix diversos serveis per reforçar l'estratègia comarcal de recollida selectiva i afavorir una gestió més sostenible dels residus domèstics.

- Recollida comarcal d'oli vegetal usat: implantada a 18 municipis, amb 237 contenidors i gestió a càrrec d'una empresa d'inserció.
- Recollida de càpsules de cafè monodosi (plàstic i alumini) a les deixalleries.
- Servei mancomunitat de recollida de REPQs: disponible a la xarxa de deixalleries comarcals.
- Servei de deixalleria mòbil mancomunada
- Recollida comarcal de residu tèxtil: en fase de licitació en el moment de redacció del present document (2025).

Recollida comarcal d'oli vegetal usat

Aquest servei està a disposició dels ajuntaments des de l'any 2009. Es tracta d'un servei integral que engloba tant la recollida, com la valorització del residu. La recollida dels contenidors i el manteniment es porta a terme per la cooperativa sense afany de lucre CIPO. L'oli recollit es porta a una planta de reciclatge on es transforma en biodièsel.

És un servei d'especial interès, ja que la recollida selectiva de l'oli usat passa a ser d'obligat compliment a tots els municipis de l'estat a partir de l'any 2025, segons marca la nova Llei espanyola de residus i sòls contaminants del 2022.

L'any 2025, el servei es presta en 18 municipis:

- Barberà del Vallès	- Sant Llorenç Savall
- Castellar del Vallès	- Sant Quirze del Vallès
- Cerdanyola del Vallès	- Santa Perpètua de Mogoda

- Gallifa	- Sentmenat
- Matadepera	- Terrassa
- Montcada i Reixac	- Ullastrell
- Palau-solità i Plegamans	- Vacarisses
- Polinyà	- Viladecavalls
- Rellinars	
- Sabadell	

En 7 d'aquests municipis la recollida es fa porta a porta (Matadepera, Palau-solità i Plegamans, Rellinars, Sant Llorenç Savall, Sentmenat, Ullastrell i Vacarisses).

Compta amb una xarxa de 237 contenidors i un vehicle de recollida específic des del 2023.

Aquestes actuacions de recollida selectiva han estat complementades per projectes ocupacionals amb informadors/es ambientals i accions de control de qualitat de la recollida, especialment als municipis amb nous models implantats.

5.5.2 Recollida de residus comercials

La recollida diferenciada dels residus generats pel comerç, la restauració, el sector de serveis i altres activitats no domèstiques és un element clau per assolir els objectius de reducció i valorització dels residus municipals. Aquest sector pot generar, en proporció, volums significatius de residus assimilables als domèstics, però sovint amb característiques més homogènies i, per tant, amb un alt potencial de recollida selectiva eficient.

La correcta gestió dels residus comercials no només contribueix a augmentar els índexs de recollida selectiva del conjunt del municipi, sinó que també permet optimitzar els recursos destinats a la recollida i el tractament, reduir la presència d'impropis i, en molts casos, avançar cap a sistemes de corresponsabilització com la taxa justa o el pagament per generació.

A la comarca del Vallès Occidental, l'estat actual de la recollida comercial és divers i heterogeni entre municipis, tot i que es detecta una tendència creixent a impulsar mesures específiques per a aquest sector:

- En diversos municipis ja s'ha implantat la recollida Porta a porta per als establiments comercials, especialment en zones de centre urbà o eixos comercials consolidats. Aquest és el cas de municipis com Castellar del Vallès, Rubí o Terrassa, on aquest sistema s'ha mostrat efectiu per millorar la recollida selectiva i reduir els impropis.
- Altres municipis tenen prevista la implantació de models diferenciats per al sector comercial en el marc dels nous contractes de recollida o de l'aplicació progressiva de la taxa justa, com és el cas de Polinyà o Sant Quirze del Vallès.

- També s'han detectat iniciatives concretes de millora en la recollida comercial vinculades a l'ús de contenidors intel·ligents, la identificació dels grans productors o el reforç de les campanyes de sensibilització específiques.

Malgrat aquests avenços, encara hi ha municipis amb marge de millora pel que fa a la diagnosi, el control i la gestió específica dels residus comercials. En molts casos, es posa de manifest la necessitat de reforçar la identificació dels establiments generadors, de dissenyar serveis adaptats a les seves necessitats i de garantir una adequada separació en origen.

5.6 DEIXALLERIES

Les deixalleries són instal·lacions clau per a la correcta gestió dels residus municipals, ja que permeten la recollida selectiva de residus especials, perillosos o de grans dimensions que no es poden dipositar als contenidors habituals. Aquest servei facilita la recuperació de materials, redueix la fracció resta i minimitza els impactes ambientals derivats de la gestió de residus. A més, contribueix a complir els objectius de preparació per a la reutilització i reciclatge establerts per la normativa vigent.

Els residus que es poden lliurar a les deixalleries es classifiquen en tres categories:

- **Residus perillosos:** només es poden emmagatzemar a la deixalleria per un període màxim de 6 mesos, tret que es disposi d'una autorització específica per a períodes més llargs.
- **Residus perillosos i no perillosos en petites quantitats (RPQ):** són residus amb característiques especials que requereixen condicions específiques de recollida i emmagatzematge. Han de complir els mateixos requisits que els residus perillosos pel que fa a la seva manipulació i gestió. Aquesta categoria inclou aquells residus que la Junta de Govern del Fons de Gestió del Cànon determini, d'acord amb la Guia d'orientació als ens locals.
- **Residus no perillosos:** es poden emmagatzemar a la deixalleria per un màxim de 2 anys si es destinen a valorització i d'un any si es destinen a eliminació.

Als municipis consorciats hi ha actualment 22 deixalleries fixes, 10 serveis de deixalleria mòbil i 3 mini-deixalleries ubicades en trama urbana. Aquestes instal·lacions són gestionades pels respectius ajuntaments.

En alguns casos no es compleix el criteri de proximitat del servei, un aspecte fonamental per facilitar l'ús de les deixalleries i assolir els objectius de recollida selectiva i reutilització.

Per tal d'analitzar el funcionament de les deixalleries i les fraccions no ordinàries, s'ha comparat la recollida selectiva registrada pel Consorci l'any 2024 amb la composició de la bossa tipus establerta per l'Agència de Residus de Catalunya (ARC).

Taula 4. Comparativa de la recollida selectiva en deixalleries al Vallès Occidental i la bossa tipus.

	Bossa tipus	Consorci 2024	Diferència
Restes de jardineria	8%	3%	-4%
Voluminosos	4%	6%	2%
Tèxtil	4%	1%	-3%
Runes	4%	0%	-4%
Altres residus deixalleries	-	8%	8%
Resta	11%	55%	43%

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori de Residus del Vallès Occidental i el PRECAT20 (ARC).

Cal tenir en compte que aquesta comparativa presenta limitacions, com la manca de dades detallades sobre la categoria "Altres residus recollits en deixalleries" i la inexistència de dades específiques de la recollida selectiva de runes.

Tot i aquestes limitacions, s'observa un potencial de millora en la recollida selectiva de totes les fraccions no ordinàries, excepte els voluminosos, si es compara amb els valors de la bossa tipus de referència de l'ARC. Això indica que encara hi ha una proporció significativa de residus que podrien ser gestionats selectivament però que, actualment, acaben a la fracció resta.

Abordar el repte de la Reutilització i de la Preparació per a la Reutilització, d'aplicació àmplia i generalitzada, es troba pendent en tots els casos, i representa un gran repte de futur per a les deixalleries.

Garantir una xarxa de deixalleries accessible i eficient, així com reforçar la recollida selectiva de fraccions no ordinàries com tèxtil, poda o voluminosos, és essencial per incrementar la Preparació per a la Reutilització (PxR) i la Reutilització efectiva d'aquests materials.

L'apartat 5.10.2 Actuacions d'àmbit local del present document detalla iniciatives de Reutilització i PxR ja implantades als municipis del Vallès Occidental.

5.7 INSTAL·LACIONS DE TRACTAMENT DE RESIDUS

El Consorci disposa de les infraestructures i serveis necessaris per al tractament dels residus municipals generats als municipis consorciats. Aquestes instal·lacions permeten gestionar diferents fraccions, tant les recollides selectivament com la fracció resta.

Des de l'1 de gener de 2024, el servei de tractament de les fraccions resta, orgànica i voluminosos, per als municipis que han delegat aquesta competència, es presta pel Consell Comarcal d'acord amb el Reglament del servei públic de tractament de residus. Aquest reglament defineix les fraccions cobertes, el finançament mitjançant una taxa específica i les instal·lacions assignades per al tractament de cada flux de residus.

Les principals instal·lacions i serveis associats al tractament de residus són:

- Centre de Tractament de Residus del Vallès Occidental (CTR-Vallès)
- Planta de Biometanització de Can Barba
- Gestió de residus voluminosos

5.7.1 Centre de Tractament de Residus del Vallès Occidental (CTR-Vallès)

El CTR-Vallès és una instal·lació de tractament mecànic i biològic que permet tractar la fracció resta dels residus municipals per tal de poder obtenir materials valoritzables i garantir el tractament previ dels residus abans d'anar al seu destí final.

Està ubicat al terme municipal de Vacarisses i es tracta d'una instal·lació integrada en l'entorn. Totes les edificacions es troben parcialment soterrades, mantenint així la topografia natural. La coberta també està integrada a l'entorn i les façanes queden amagades darrera de talussos vegetals.

El CTR-Vallès dona servei als municipis consorciats i actualment també tracta residus de diferents punts de Catalunya: la comarca del Bages (Olesa de Montserrat), Girona, Salt, Sarrià de Ter, el Consorci de Solius i l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB).

Del tractament de la fracció resta se n'extreuen els següents recursos:

- Materials valoritzables, que no s'han separat en origen, com ara metalls, envasos, vidre, paper i cartró.
- Bioestabilitzat, que en funció de la seva qualitat es podrà destinar a aplicació agrícola, restauració edàfica, valorització energètica o dipòsit controlat.

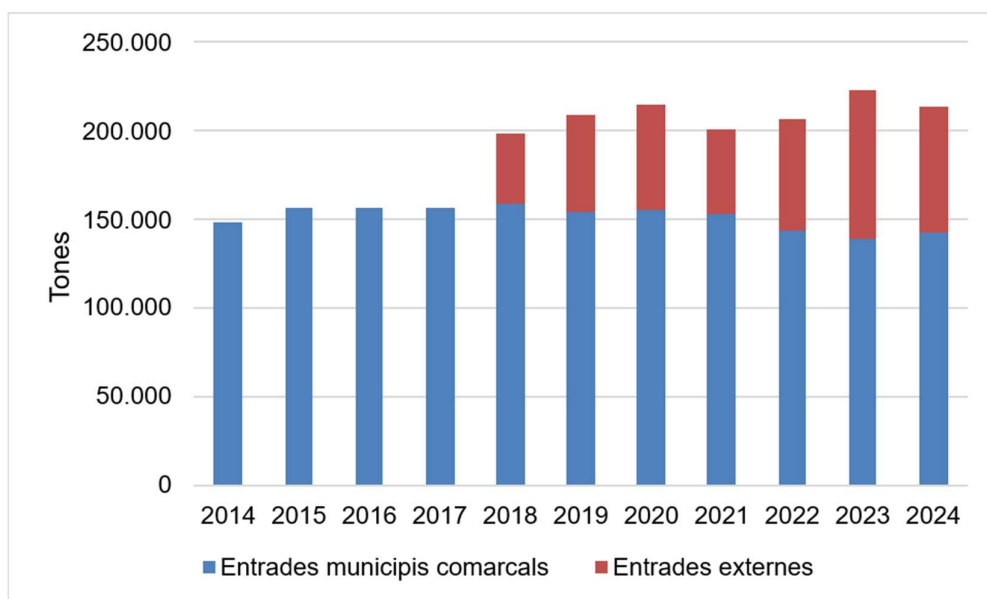
En aquestes instal·lacions, hi ha una combinació de processos mecànics i biològics per a la recuperació d'elements valoritzables i estabilització de la matèria orgànica continguda en la resta.

- **Pretractament mecànic:** té com a objectiu la separació de materials valoritzables gràcies a la implantació d'equips com garbells rotatoris, obre bosses, separadors balístics, separadors òptics, separadors magnètics, etc. Amb aquest pretractament es poden diferenciar dos clars fluxos, el dels elements que podran ser valoritzats (paper i cartró, plàstics, vidre, metalls, etc.) i el flux de matèria orgànica recuperada (MOR) que s'haurà de tractar biològicament.
- **Tractament biològic:** té com a objectiu estabilitzar la matèria orgànica mitjançant un tractament aerobi. L'objectiu d'aquest tractament és l'estabilització de la matèria orgànica, obtenint-ne un material bioestabilitzat, que en funció de la seva qualitat es podrà destinar a aplicació agrícola, restauració edàfica, valorització energètica o dipòsit controlat.

Evolució de la quantitat de residus tractats

En aquesta instal·lació entren els residus de la fracció resta d'un total de 15 municipis de la comarca. La planta també assumeix entrades de residus externs d'altres empreses de gestió o territoris (Olesa, AMB Trargisa, Solius). L'evolució de les entrades totals de residus es plasma en el següent gràfic.

Gràfic 9. Evolució de les tones de resta entrades al CTR-Vallès.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Consorci de Residus del Vallès Occidental.

L'evolució mostra com les aportacions dels municipis comarcals han anat disminuint tot i que les tones totals gestionades a la planta han incrementat degut a les entrades externes.

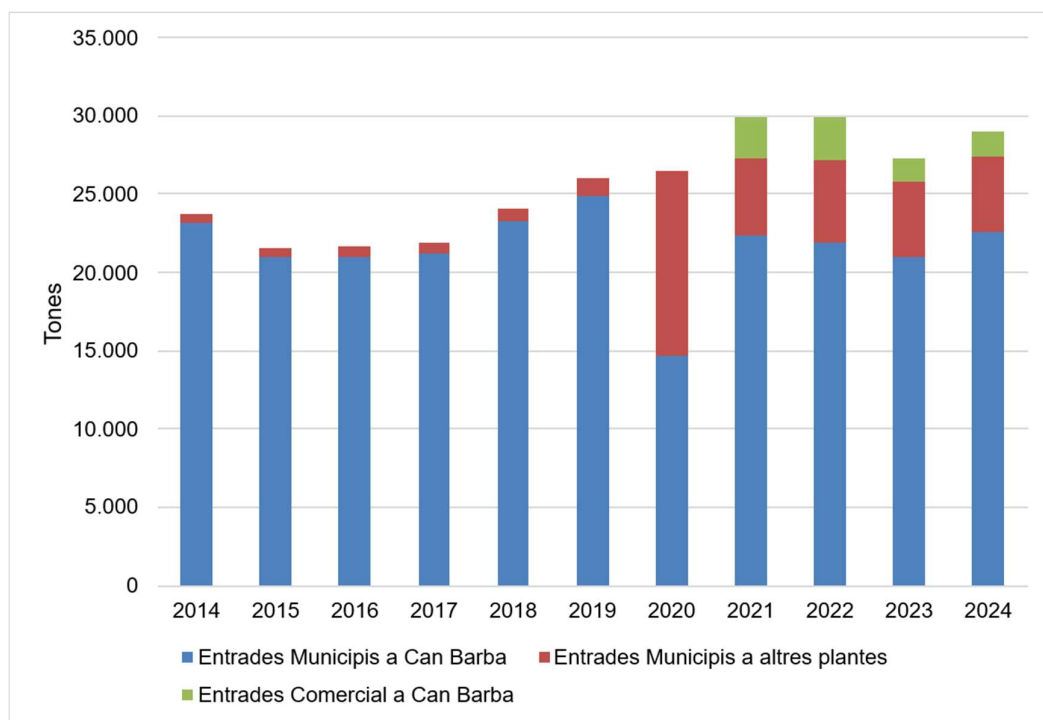
5.7.2 Planta de biometanització de Can Barba

La planta de Can Barba, ubicada a Terrassa, és l'equipament destinat al tractament de la fracció orgànica dels residus municipals (FORM) dels municipis consorciats del Vallès Occidental. Mitjançant un procés combinat de digestió anaeròbica i compostatge, es genera biogàs per a la producció d'energia i es produeix compost per a usos agrícoles i de jardineria. En aquesta instal·lació es tracten els residus de 15 municipis

Evolució de la quantitat de residus tractats

El gràfic a continuació mostra l'evolució de la FORM tractada entre 2014 i 2024 a Can Barba. El gràfic també inclou FORM generada pels municipis consorciats derivada altres plantes de tractament i entrades de residus comercials a la instal·lació de Can Barba.

Gràfic 10 Evolució de les tones de FORM entrades a Can Barba i altres plantes de tractament de l'orgànica.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Consorci de Residus del Vallès Occidental.

Des del 2014 fins al 2019, la major part de la FORM recollida als municipis del Consorci es tractava a la planta de Can Barba, amb un augment progressiu d'entrades que assolix els màxims en aquest període. L'any 2020 es produeix un descens brusc de les entrades municipals a la planta, que es correspon amb un increment de les tones derivades a altres instal·lacions de tractament, fet que pot estar vinculat a restriccions logístiques, limitacions de capacitat o mesures extraordinàries durant el context de pandèmia.

A partir de 2021, la tendència canvia: tot i que una part important de la FORM continua sent tractada fora de Can Barba, les entrades municipals a la planta es recuperen parcialment i s'hi afegeixen aportacions del sector comercial, que comencen a tenir pes propi i se situen entre les 2.000 i 3.000 tones anuals.

En conjunt, l'any 2024 es registren gairebé 30.000 tones de FORM tractades, entre aportacions municipals a Can Barba (23.000 tones), aportacions municipals a altres plantes (4.500 tones) i entrades comercials a Can Barba (1.500 tones).

Actualment està prevista l'ampliació de la planta de Can Barba per tal d'incrementar la capacitat de tractament suficient per gestionar la totalitat de tones actuals i les futures.

El Consorci distribueix compost obtingut a la planta de Can Barba entre les deixalleries municipals de la comarca per a l'ús de la ciutadania.

5.7.3 Gestió de residus voluminosos

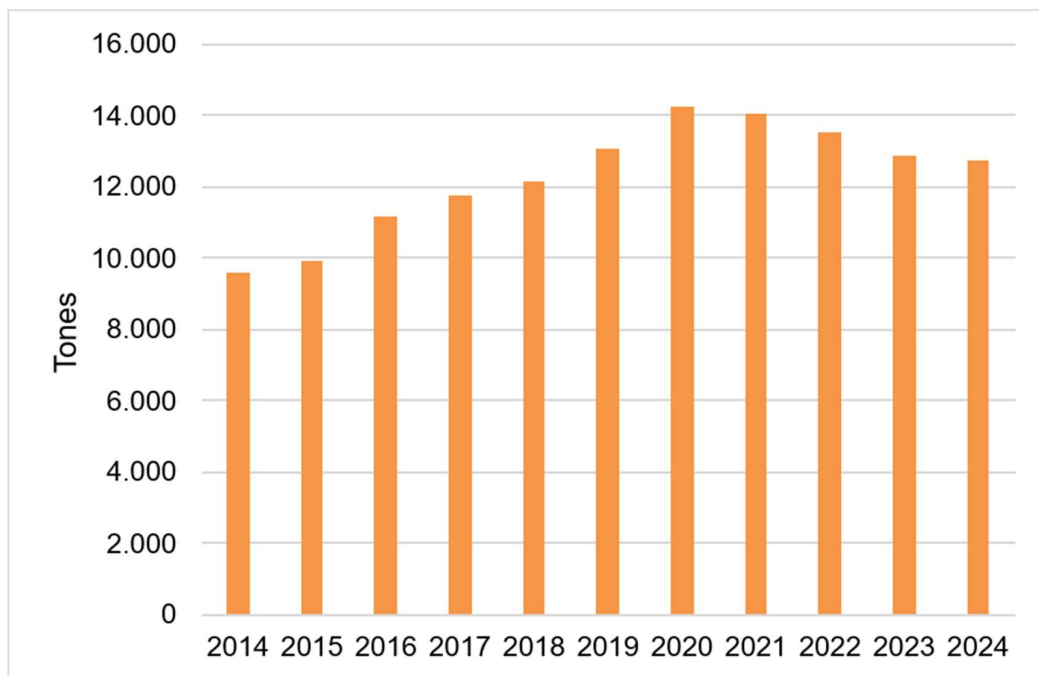
Els residus voluminosos generats als municipis del Vallès Occidental són tractats en una instal·lació situada al terme municipal de Sabadell. Aquesta planta permet dur a terme operacions de classificació, reutilització i valorització dels materials, reduint significativament l'enviament a dipòsit controlat i millorant els resultats ambientals del servei.

Evolució de la gestió i abast territorial

Actualment, la instal·lació dona servei a 16 municipis de la comarca, i també rep residus provinents de municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, gràcies a un conveni signat entre el Consorci i l'AMB. Aquest model de gestió compartida contribueix a optimitzar els recursos disponibles i a incrementar l'eficiència del tractament d'aquesta fracció.

La gràfica següent mostra l'evolució de les tones de residus voluminosos tractades procedents dels municipis del Vallès Occidental entre els anys 2014 i 2024.

Gràfic 11 Evolució de l'entrada de residus voluminosos a la planta de Sabadell.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Consorci de Residus del Vallès Occidental.

Durant aquest període s'observa una tendència general de creixement sostingut fins a l'any 2020, quan s'assoleixen els màxims del període amb més de 14.200 tones. A partir d'aquest any, les entrades han experimentat una lleugera davallada, tot i que es mantenen per sobre de les 12.500 tones/any en els darrers exercicis.

L'increment acumulat respecte al 2014, quan es van registrar aproximadament 9.500 tones, reflecteix un canvi estructural en la gestió dels voluminosos, amb una millora clara en la seva separació i tractament específic a escala comarcal. Aquesta tendència es correlaciona amb una millor cobertura del servei, l'ampliació de punts de recollida i el reforç del servei de deixalleries i recollides específiques als municipis.

5.8 COMPARATIVA AMB ALTRES TERRITORIS

Si es comparen les dades de generació i recollida selectiva amb les dades d'altres territoris propers i similars, es poden extreure les següents conclusions.

Taula 54. Comparació de generació i recollida selectiva amb territoris de l'entorn (2023).

	Consorci	Maresme	V. Oriental	AMB	Catalunya
Kg/hab./any	419,40	492,31	421,36	423,40	477,44
%RS/RM	43,98	46,39	47,24	39,11	46,71
%FR/RM	56,01	53,61	52,76	60,89	53,29

RS: recollida selectiva; RM: residu municipal total; FR: fracció resta

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori de Residus del Vallès Occidental i l'ARC.

Pel que fa a la generació de residus, el Vallès Occidental té una de les ràtios comarcals més baixes de Catalunya, similars als de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, i significativament per sota que la mitjana catalana.

En relació a la recollida selectiva, els nivells assolits a la comarca estan lleugerament per sota dels catalans i d'altres territoris menys urbans i per sobre dels valors dels municipis metropolitans.

En general, el comportament del Vallès Occidental s'assimila als resultats de les altres comarques més poblades de Catalunya.

5.9 COMPARATIVA AMB OBJECTIUS NORMATIUS

Els objectius determinats per les diferents normatives marc de residus ajuden a valorar l'evolució i estat del territori pel que fa a la prevenció de residus i la recollida selectiva. La taula a continuació compara els diversos objectius que defineix la normativa amb la xifra assolida al 2014 i al 2024 en els municipis consorciats.

Taula6. Situació als municipis del Consorci envers objectius marc.

	Situació 2014	Situació 2024	Objectiu Normativa	Normativa referència
Generació de residus total	293.246	324.392	317.440 (2030)	Llei estatal 7/2022
Generació de residus per càpita	468,79 kg/hab./any	433,89 kg/hab./any	372,52 kg/hab./any (2030) ²	Llei estatal 7/2022
Fracció resta	65%	55%	40% (2030)	Llei estatal 7/2022
Recollida selectiva	35%	45%	60% (2030)	Llei estatal 7/2022
Qualitat FORM	14,77%	8,78%	10% (2020)	PRECAT20
Qualitat ELL	32,46%	22,27%	25% (2020)	PRECAT20
RS FORM	35%	35%	-	-
RS ELL	48%	62%	-	-
RS PiC	44%	66%	-	-
RS Vidre	51%	58%	-	-
RS Voluminosos	95%	146%	-	-
RS Tèxtil	10%	16%		
RS Fracció vegetal	28%	41%	-	-

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori de Residus del Vallès Occidental.

Pel que fa a la generació de residus, s'ha aconseguit reduir la generació per càpita en els darrers anys, acostant-se als límits marcats per la Llei estatal per al 2030. Tanmateix, la generació total de residus continua per sobre de l'objectiu, fet que indica la necessitat de reforçar les polítiques de prevenció.

En relació a la recollida selectiva, tot i que s'ha incrementat de forma significativa en la darrera dècada, encara es troba lluny del 60% fixat com a fita obligatòria per al 2030. També es constata que la fracció resta representa encara més de la meitat dels residus municipals, un percentatge superior al màxim permès per la normativa en els propers anys.

Pel que fa a la qualitat de la recollida selectiva, els nivells d'impropis en les fraccions FORM i ELL compleixen els objectius establerts pel PRECAT20. Tot i que es tracta d'una normativa ja desactualitzada, aquestes dades són un indicatiu positiu de la millora progressiva en la separació dels residus.

Finalment, la comparativa amb les dades del 2014 mostra una tendència general de millora en la recollida selectiva de les principals fraccions, si bé persisteix un ampli marge per incrementar la captació de residus com el tèxtil o la fracció vegetal.

² Assumint un creixement poblacional del 1,23% (escenari mig de la prognosi basat en l'Idescat).

5.10 ACTUACIONS DE PREVENCIÓ REALITZADES

A banda de les millores en els models de recollida selectiva, les actuacions de prevenció són claus per reduir el consum i generació de residus a partir de la sensibilització ciutadana i el canvi d'hàbits general envers un model de consum amb menor impacte ambiental.

En els darrers anys s'han dut a terme diferents actuacions de prevenció tant des de l'àmbit comarcal, liderades pel propi Consorci com des de l'àmbit local, liderades pels propis ajuntaments.

5.10.1 Actuacions d'àmbit comarcal

En l'àmbit de la prevenció del malbaratament alimentari, destaquen els següents projectes a escala comarcal.

Projecte Recooperem: Cuina per compartir

Projecte de prevenció del malbaratament alimentari implementat pel Consell Comarcal al conjunt de la comarca, amb la participació del Consorci en el seu impuls i la col·laboració dels ajuntaments.

Se centra en l'aprofitament de l'excedent d'àpats preparats i cuinats per les empreses de restauració dels centres col·laboradors (escoles, empreses i hospitals) per redistribuir-los entre la ciutadania, especialment entre les persones que es troben en situació de vulnerabilitat social o altres. Aquesta recuperació d'aliments es realitza mitjançant un procés d'envasat, etiquetat i congelació dels àpats.

Per al curs 2025-26 es preveu la participació en el projecte de 17 municipis, amb 70 centres de producció d'excedents alimentaris (54 escoles, 7 restaurants d'empreses, 2 restaurants d'hospital, 7 restaurants de la UAB), i compta amb la col·laboració de 18 empreses de restauració i 16 entitats socials.

El projecte iniciat el curs 2015-2016 presenta un desenvolupament significatiu des del curs 2021-2022. Des de l'inici i fins al curs 2023-24, s'ha aprofitat 49.259kg de menjar, amb la recuperació de 129.851 àpats.

Municipis participants per al curs 2025-26:

- Badia del Vallès	- Sabadell
- Barberà del Vallès	- Sant Cugat del Vallès
- Castellar del Vallès	- Sant Llorenç Savall
- Cerdanyola del Vallès	- Sant Quirze del Vallès
- Matadepera	- Santa Perpètua de Mogoda
- Palau-solità i Plegamans	- Sentmenat
- Rellinars	- Terrassa
- Ripollet	- Viladecavalls
- Rubí	

Cal destacar el fet que en els municipis de Castellar del Vallès, Palau-solità i Plegamans i Sant Llorenç Savall totes les escoles participen en el projecte.

Mercat circular

Iniciativa impulsada pel Consell Comarcal a Mercavallès (2n mercat a l'engròs de Catalunya) que fomenta l'aprofitament de les fruites i verdures que són mengívoles però no comercialitzables per tal de proveir aliments frescos i de qualitat a persones que necessiten suport alimentari a la comarca.

Altres accions transversals que impulsa el Consorci són:

Programa d'Educació Ambiental

El Programa d'Educació Ambiental del Consorci s'ha consolidat amb més de 750 activitats anuals i més de 16.000 alumnes participants (curs 2024-25). S'hi inclouen:

- Visites al CTR-Vallès i a Can Barba.
- Tallers sobre compostatge, malbaratament alimentari, sabó amb oli usat i reutilització tèxtil.
- Activitats específiques durant la Setmana del Medi Ambient i la Setmana Europea de la Prevenció de Residus.

A nivell digital, el Consorci manté actius canals com l'Observatori de Residus i xarxes socials.

Suport als ajuntaments

El Consorci presta un suport tècnic i administratiu rellevant als municipis, destacant:

- Assessorament en l'elaboració de plecs, ordenances i taxes, amb especial atenció a la implantació de la taxa justa.
- Gestió de la relació amb els SCRAPs i validació de facturació.
- Acompanyament en la implantació i seguiment de nous models de recollida, especialment mitjançant el programa PRAE, que proporciona suport tècnic continuat.
- Jornades formatives i tècniques adreçades a tècnics municipals i espais de coordinació per compartir experiències i criteris comuns.

5.10.2 Actuacions d'àmbit local

En el marc de l'elaboració del present document, s'han realitzat entrevistes amb els ajuntaments de la comarca per tal de conèixer la situació del seu municipi en gestió de residus. A continuació es presenta un resum de les actuacions detectades actualment impulsades pel diferents ajuntaments, amb diferents nivells de consolidació i aplicació.

Reutilització i PxR

- Espais de reutilització a les deixalleries.
- Mercats de segona mà i tallers de reparació.
- Banc de préstec d'objectes.
- Reutilització puntual de bicicletes a través de Biciclot.
- Punts d'intercanvi de productes per reutilització.

Prevenió del malbaratament alimentari

- Projecte Recooperem.

Reducció d'envasos lleugers

- Vaixella i gots reutilitzables a esdeveniments.
- Distribució de productes reutilitzables.
- Instal·lació de màquina DDR per al retorn d'envasos.

Millora de la recollida selectiva

- Models d'alta eficiència (PaP o contenidors intel·ligents): PaP i contenidors tancats implantats en diversos municipis (tal com es detalla en l'apartat 5.5. Sistemes de recollida de residus implantats).
- Identificació d'usuaris i fiscalitat per generació. Implantació prevista en varis municipis un cop consolidats els sistemes d'alta eficiència.
- Millores en les deixalleries.

Educació i sensibilització

- Programes escolars i activitats ambientals.
- Campanyes municipals.
- Participació a la Setmana Europea de la Prevenció de Residus.

Residus comercials i sectorials

- Millora de la recollida a grans generadors o comerços.

5.11 CONCLUSIONS DE LA DIAGNOSI

Amb la informació anteriorment exposada les conclusions o resum són:

Generació de residus

- El 2024 es van generar 324.392 tones de residus municipals al conjunt dels municipis consorciats. Entre 2014 i 2024, la generació ha augmentat un 11% en valor absolut, mentre que la població ho ha fet en un 21%, fet que ha permès reduir la generació per càpita.
- La ràtio per càpita ha passat de 468,79 kg/hab./any el 2014 a 433,89 kg/hab./any el 2024, amb un mínim de 419,40 kg/hab./any el 2023. L'any 2020 es registra un pic puntual (497,34 kg/hab./any) coincidint amb la pandèmia.
- La tendència descendent dels darrers anys es relaciona amb la implantació de models de recollida eficients, l'aplicació de la taxa justa i una major consciència ciutadana envers la prevenció de residus.

Fracció resta

- La fracció resta ha passat de representar el 65% del total de residus municipals recollits el 2014 a un 55% el 2024, amb una reducció especialment significativa a partir del 2020.
- En valors absoluts, la generació de fracció resta ha disminuït en més de 1.000 tones anuals, passant d'aproximadament 191.000 tones l'any 2014 a 180.169 tones l'any 2024.
- Aquest descens s'ha produït malgrat un lleuger augment del total de residus municipals recollits, gràcies a l'augment sostingut de la recollida selectiva.

Recollida selectiva

- Després d'un període d'estancament, la recollida selectiva al Vallès Occidental ha augmentat del 35% el 2016 al 45% el 2024, apropant-se a la mitjana catalana del 47% (2023). Aquesta tendència ascendent s'associa a la implantació progressiva de models de recollida d'alta eficiència en diversos municipis.
- La matèria orgànica és la fracció ordinària que es genera amb més quantitat i suposa un percentatge pròxim al 10% del total dels residus recollits. Els envasos i el paper-cartró mostren una evolució positiva, mentre que la recollida de vidre es manté estable.
- Pel que fa a les fraccions no ordinàries, s'ha observat un augment sostingut dels voluminosos, la fracció vegetal, el tèxtil i altres residus de deixalleria, especialment entre 2016 i 2020, amb posterior estabilització.

- Els residus recollits a deixalleries superen les 23.000 tones el 2024 i representen la fracció no ordinària més significativa, seguit dels voluminosos, que s'apropen a les 20.000 tones l'any 2023.

Qualitat de la recollida selectiva

- A partir de caracteritzacions en les fraccions FORM i d'envasos lleugers s'observa una millora progressiva de la qualitat de la recollida selectiva.
- Els impropis en la FORM es redueixen del 14,77% l'any 2014 al 8,78% l'any 2024, amb una reducció de 6 punts del percentatge en una tendència genèrica descendent. S'observen diferències significatives segons el municipi.
- L'evolució de la quantitat d'impropis en la fracció envasos lleugers també és positiva, amb una reducció de 10 punts del percentatge en els darrers 10 anys.

Bossa tipus

- La comparació entre la composició real de la recollida i la bossa tipus del PRECAT20 mostra que una part important dels materials valoritzables encara es recullen com a fracció resta, i que existeix marge per incrementar la recollida selectiva, tant en quantitat com en qualitat.
- La matèria orgànica, amb un 13% recollit, està per sota del 37% estimat a la bossa tipus. El mateix passa amb els envasos lleugers (6% vs. 9%), el paper i cartró (8% vs. 11%) i el vidre (4% vs. 8%).

Sistemes de recollida de residus implantats

- Àrees d'aportació amb contenidors oberts: sistema predominant a la comarca, present a la majoria de municipis del Consorci.
- Contenidors tancats o intel·ligents: implantats a Ripollet, Santa Perpètua de Mogoda i Viladecavalls (amb implantació al 2025).
- Porta a porta (PaP): implantat a Barberà del Vallès i Cerdanyola del Vallès (sistema mixt), Matadepera, Palau-Solità i Plegamans, Ripollet, Rellinars, Sant Llorenç Savall, Sentmenat, Ullastrell i Vacarisses.
- Autocompostatge: fomentat a Gallifa (com a sistema exclusiu per a la FORM) i Rellinars i Vacarisses (complementari). També es promou puntualment en altres municipis dins de programes voluntaris.
- Recollida pneumàtica: implantada en zones específiques del municipi de Sabadell i Barberà del Vallès.

- Serveis comarcals de recollida de residus específics: oli vegetal usat, càpsules de cafè monodosi, REPQs. I tèxtil en preparació.

Deixalleries

- Actualment hi ha 22 deixalleries fixes, 10 serveis de deixalleria mòbil i 3 mini-deixalleries ubicades als municipis del Consorci per a la Gestió de Residus del Vallès Occidental. Aquestes instal·lacions són gestionades pels respectius ajuntaments.
- Comparant les dades de recollides registrades a les deixalleries amb la composició de la bossa tipus (ARC) s'observa un potencial de millora en totes les fraccions no ordinàries, excepte els voluminosos. Això indica que encara hi ha una proporció significativa de residus que podrien ser gestionats selectivament però que, actualment, acaben a la fracció resta.

Instal·lacions de tractament de residus

- El Servei de tractament de residus als municipis que han delegat aquesta competència al Consell Comarcal es presta des de 2024 d'acord amb el Reglament del servei públic comarcal, que defineix les fraccions tractades, les instal·lacions assignades i el finançament: 10 municipis l'any 2025
- CTR-Vallès: dona servei a 15 municipis per al tractament de la fracció resta. Tot i la reducció d'aportacions municipals, les tones totals gestionades han augmentat per l'arribada de residus externs. També dona servei a altres municipis de Catalunya.
- Planta de biometanització de Can Barba: dona servei a 15 municipis. L'any 2024 s'hi van tractar 23.000 tones de FORM municipal i 1.500 tones de residus comercials. A més, es van derivar 4.500 tones de FORM a altres plantes.
- Planta de tractament de voluminosos de Sabadell: dona servei a 16 municipis de la comarca i a altres municipis de l'AMB. El 2024 s'hi van gestionar més de 12.500 tones de voluminosos, reflectint un increment sostingut respecte al 2014 (9.500 tones).

Comparativa amb altres territoris

- La generació per càpita al conjunt de municipis consorciats (419,40 kg/hab./any) és inferior a la mitjana catalana (477,44 kg/hab./any) i també a la del Maresme (492,31), situant-se en línia amb l'AMB (423,40) i el Vallès Oriental (421,36), amb dades de l'any 2023.
- La recollida selectiva bruta al territori consorciat (43,98%) és lleugerament inferior a la del Vallès Oriental, Maresme i Catalunya, però superior a la mitjana de l'AMB (39,11%), situant el territori en una posició intermèdia dins l'entorn metropolità, amb dades de l'any 2023..

- Tot i la millora progressiva, la recollida selectiva encara està per sota de l'objectiu europeu del 55% per a l'any 2025, fet que indica la necessitat d'intensificar les actuacions per incrementar la captació de les fraccions valoritzables.

Comparativa amb objectius normatius

- La generació de residus per càpita s'ha reduït i s'apropa als objectius establerts, tot i que la generació total continua per sobre del límit desitjat.
- La recollida selectiva ha millorat per a totes les fraccions, però amb un 45% assolit el 2024 encara es troba lluny de l'objectiu normatiu del 60% previst per al 2030.

Actuacions de prevenció realitzades

- S'han desplegat diverses iniciatives de prevenció de residus, amb especial rellevància a escala comarcal del projecte de sostenibilitat alimentària Recooperem i el Mercat Circular, orientats a la prevenció del malbaratament alimentari, així com del suport als ajuntaments i del Programa d'Educació Ambiental.
- A escala local, els ajuntaments han impulsat accions diverses en l'àmbit de la prevenció, identificades a partir de les entrevistes realitzades durant la redacció del present document, amb diferents nivells de consolidació i aplicació.

5.12 PROCÉS PARTICIPATIU EN L'ELABORACIÓ DEL PLA

Per a l'elaboració del PREVOC 2025-2030 s'ha dut a terme un procés participatiu amb els municipis consorciats, amb l'objectiu de garantir que el Pla s'ajusti a la realitat del territori i incorpori les necessitats i prioritats locals.

Aquest procés s'ha desenvolupat en dues fases complementàries. En una primera fase, s'han realitzat entrevistes individuals amb els ajuntaments per conèixer de primera mà la situació actual en matèria de prevenció de residus, les dificultats i les oportunitats existents, així com les línies d'actuació prioritàries per a cada municipi. Les entrevistes s'han adreçat principalment al personal tècnic responsable i s'han dut a terme en format telemàtic per afavorir la participació. Prèviament, s'ha fet arribar un qüestionari per facilitar la preparació de la sessió i garantir que s'abordaven tots els aspectes clau.

En total, s'han realitzat 15 entrevistes amb els següents ajuntaments:

- Barberà del Vallès	- Sabadell
- Castellar del Vallès	- Sant Llorenç Savall
- Matadepera	- Sant Quirze del Vallès
- Montcada i Reixac	- Santa Perpètua de Mogoda

- Palau-solità i Plegamans
- Polinyà
- Rubí
- Sentmenat
- Terrassa
- Vacarisses
- Viladecavalls

En una segona fase, s'ha celebrat una sessió tècnica participativa presencial amb representants municipals, on s'han presentat les conclusions de la diagnosi comarcal i s'ha treballat la proposta d'actuacions del futur Pla. Mitjançant dinàmiques de grup, s'han valorat les actuacions proposades, el seu nivell d'interès i viabilitat, i s'han recollit aportacions per ajustar-ne l'enfocament i prioritzar les més rellevants per als municipis.

Aquest procés ha permès consensuar una proposta de pla d'acció realista, alineada amb les necessitats i possibilitats d'actuació tant a escala municipal com comarcal.

6. PROGNOSI DE LA GENERACIÓ DE RESIDUS

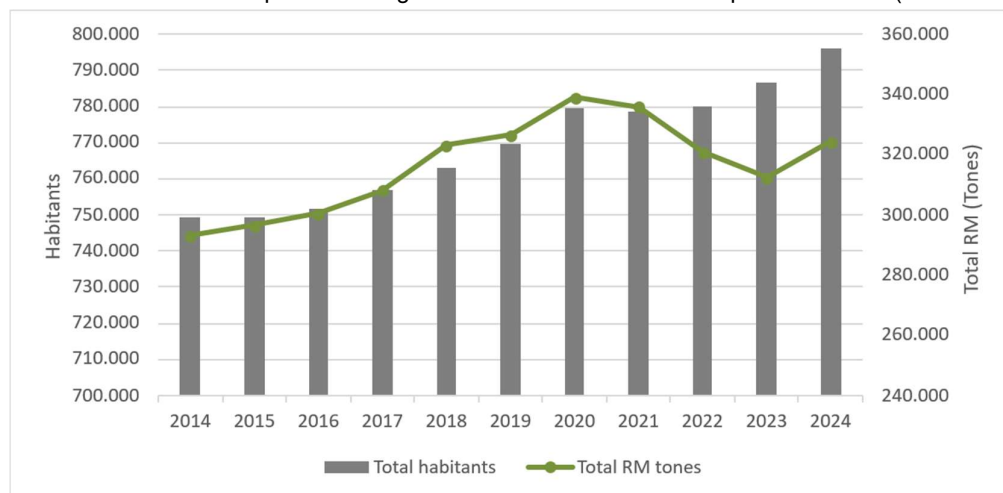
Entre 2014 i 2024, la població dels municipis consorciats ha passat de més de 749.000 a gairebé 796.000 habitants, amb un increment del 6%. En paral·lel, la generació total de residus municipals ha augmentat en un 11%, des de les 293.000 tones el 2014 fins a les 324.392 tones registrades el 2024.

Tot i aquest creixement en valors absoluts, la tendència general mostra una certa desconexió entre l'increment de població i l'augment de residus, especialment si es considera l'evolució de la generació per càpita, que ha anat disminuint al llarg del període.

El màxim de generació total de residus municipals es va assolir l'any 2020 amb gairebé 340.000 tones, coincidint amb els efectes de la pandèmia de la COVID-19. Posteriorment, es va iniciar una tendència descendent que s'ha mantingut fins al 2023. L'any 2024 es registra un lleuger repunt, tot i que els valors es mantenen per sota del màxim assolit.

Aquesta evolució es pot observar en el gràfic següent, que mostra el creixement sostingut de la població i les variacions anuals en la generació total de residus municipals durant el mateix període.

Gràfic 12. Evolució de la població i la generació de residus als municipis consorciats (2014-2024).

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori de Residus del Vallès Occidental i l'Idescat.

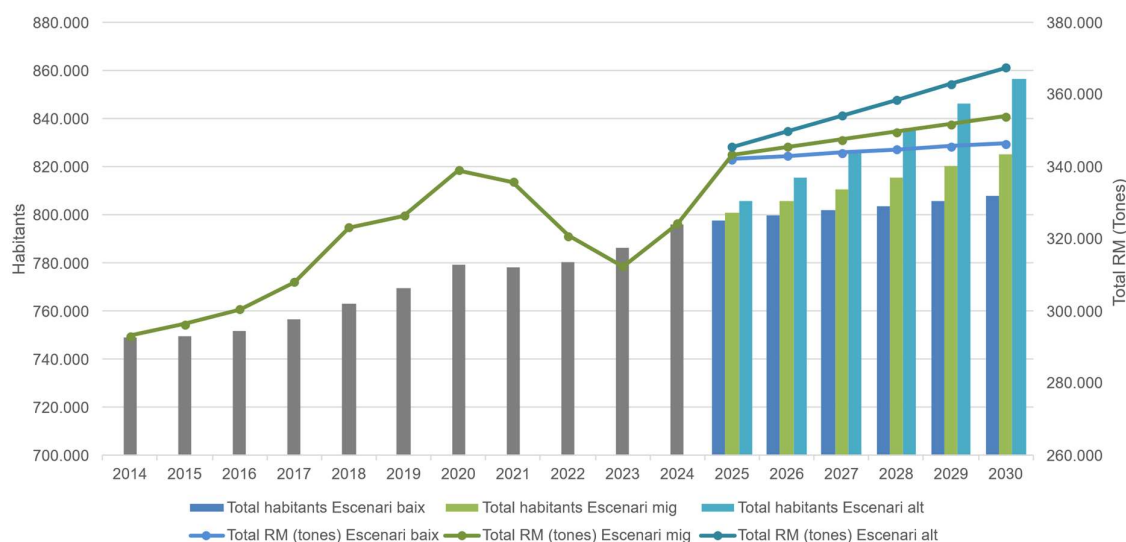
Per al període 2025–2030, s'ha realitzat una projecció de la generació de residus municipals a partir de tres escenaris de creixement demogràfic:

- **Escenari baix (0,25% anual):** Basat en les projeccions oficials de l'Idescat per a la ciutat de Barcelona, representa un creixement demogràfic contingut.
- **Escenari mig (0,61% anual):** Calculat a partir de la mitjana de creixement dels municipis consorciats durant el període 2014-2024, reflecteix la tendència més probable segons l'evolució recent de la comarca i s'assimila al creixement mitjà segons l'Idescat (0,7%)
- **Escenari alt (1,23% anual):** També basat en l'Idescat, suposa una hipòtesi de creixement demogràfic més accentuat.

Per a cada escenari, s'ha mantingut constant la generació per càpita de residus municipals, utilitzant la mitjana del trienni 2022-2024, situada en 428,93 kg/hab./any. Aquesta aproximació permet estimar l'impacte del creixement de la població sobre el volum total de residus municipals generats, mantenint invariables altres factors. En un context d'absència de mesures addicionals de prevenció, l'increment de la població comportaria un augment paral·lel de la generació total de residus.

La gràfica següent mostra l'evolució històrica i la projecció fins a l'any 2030 segons els tres escenaris de creixement demogràfic.

Gràfic 13. Prognosi de creixement poblacional i generació de residus als municipis consorciats (2014-2024).

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori de Residus del Vallès Occidental i l'Idescat.

Així, la generació global de residus municipals oscil·laria entre les 346.500 i les 367.400 tones el 2030, segons l'escenari considerat:

- **Escenari baix (0,25%):** Aproximadament 346.500 tones l'any 2030.
- **Escenari mig (0,70%):** Aproximadament 354.000 tones l'any 2030.
- **Escenari alt (1,23%):** Aproximadament 367.400 tones l'any 2030.

Aquestes projeccions posen de manifest la importància d'aplicar polítiques de prevenció per evitar que l'increment poblacional es tradueixi directament en un augment de residus. L'objectiu del pla és consolidar actuacions preventives i avançar cap a una reducció progressiva de la generació per càpita, tal com exigeix la normativa europea i estatal.

7. LÍNIES ESTRATÈGIQUES

El PREVOC 2025-2030 s'estructura en 5 línies estratègiques que tenen la finalitat d'assolir els objectius qualitatius i quantitatius definits a continuació.

LE1. Prevenció en la generació

La prevenció en la generació de residus es configura com la línia estratègica prioritària, d'acord amb la jerarquia de gestió definida per la normativa europea i estatal. Aquesta línia engloba el conjunt de mesures orientades a reduir tant la quantitat com la perillositat dels residus municipals des de l'origen, amb especial atenció a la prevenció del malbaratament alimentari. En aquest àmbit, es prioritza la implementació i consolidació de programes específics de canalització d'excedents alimentaris, així com actuacions dirigides a la promoció del consum responsable, la desmaterialització i l'ús de productes reutilitzables o amb menor impacte ambiental. El desenvolupament d'aquestes actuacions permet una reducció directa dels fluxos residuals, afavoreix l'aprofitament eficient dels recursos i s'alinea amb les directrius de l'economia circular.

LE2. Preparació per a la reutilització i reutilització

Aquesta línia estratègica té com a objectiu promoure la preparació per a la reutilització i la reutilització efectiva de productes i materials, maximitzant-ne la vida útil abans que esdevinguin residus. Inclou el desplegament d'iniciatives per a la recollida diferenciada de fraccions susceptibles de reutilització (tèxtil, voluminosos, RAEE, entre d'altres), la promoció d'espais i xarxes de reparació i reutilització, i el suport a projectes d'economia social vinculats a la segona vida dels productes. Aquest enfocament permet reduir la generació de residus, minimitzar la demanda de matèries primeres i donar compliment als objectius normatius de preparació per a la reutilització.

LE3. Millora de la recollida selectiva

L'increment de la quantitat i la qualitat de la recollida selectiva constitueix un vector clau per assolir els objectius de preparació per a la reutilització i reciclatge. Aquesta línia estratègica se centra en la consolidació i l'extensió dels sistemes eficients de recollida selectiva implantats a la comarca en els darrers anys, com el model Porta a porta, els contenidors intel·ligents o les àrees tancades, promovent la seva adaptació als diferents contextos municipals. Es dona una importància especial a la implantació i optimització de la recollida selectiva de les noves fraccions obligatòries per normativa, com el tèxtil i l'oli vegetal usat, així com a la reducció dels impropis en totes les fraccions. L'objectiu final és incrementar els índexs de captació de materials valoritzables i garantir el compliment dels estàndards de qualitat fixats per la legislació vigent.

LE4. Educació i comunicació

La línia estratègica d'educació i comunicació s'articula com un instrument transversal per assegurar la implicació de la ciutadania, els agents econòmics i l'administració local en la prevenció i gestió eficient dels residus. Es prioritza el disseny i l'execució de programes de formació, sensibilització i informació tècnica, adaptats als diferents col·lectius, que fomentin l'adopció d'hàbits sostenibles i la participació activa en els sistemes de recollida selectiva i prevenció. Aquesta línia inclou l'elaboració de materials pedagògics, l'organització de jornades tècniques i la implementació de campanyes comunicatives específiques, tot promovent el canvi d'hàbits i el compliment dels objectius del pla.

LE5. Millora de l'eficiència a través de l'acció comarcal

L'optimització i l'homogeneïtzació dels serveis a escala supramunicipal permet incrementar l'eficiència i l'eficàcia en la prevenció i gestió de residus. Aquesta línia estratègica promou la coordinació tècnica, administrativa i operativa entre municipis, Consorci i Consell Comarcal, amb l'objectiu de facilitar la implantació d'infraestructures i serveis comuns, la planificació integrada i la gestió compartida de recursos. Es fomenta la creació de mecanismes d'avaluació conjunta, l'estandardització de criteris i la transferència de coneixement, afavorint l'assoliment d'economies d'escala i la millora contínua dels resultats a nivell comarcal.

8. OBJECTIUS DEL PLA

A continuació s'estableixen els objectius qualitatius i quantitatius del present PREVOC.

8.1 OBJECTIUS QUALITATIUS

Els objectius qualitatius, que marquen les línies de prevenció i la filosofia de les actuacions del Pla són:

Taula 7. Objectius qualitatius del PREVOC.

LE1. Prevenció en la generació

OQ-01	Reduir la generació de residus municipals, especialment d'aquells que siguin de difícil reutilització o reciclatge o que continguin substàncies perilloses.
OQ-02	Fomentar un model de consum responsable i la incorporació progressiva d'hàbits de compra que generin menys residus.
OQ-03	Impulsar la prevenció específica de les fraccions amb major potencial de reducció com els envasos d'un sol ús, la matèria orgànica, el paper i cartró, els tèxtils, els voluminosos i el malbaratament alimentari.

LE2. Preparació per a la reutilització i reutilització

OQ-04	Promoure i facilitar la preparació per a la reutilització de productes i materials, incloent la reparació, el manteniment i altres operacions que allarguin la vida útil dels productes.
OQ-05	Impulsar la reutilització a través de la promoció del consum de productes de segona mà, els mercats d'intercanvi, les xarxes de reparació i altres iniciatives d'economia circular.

LE3. Millora de la recollida selectiva

OQ-06	Millorar la quantitat i la qualitat de la recollida selectiva de totes les fraccions, amb especial atenció a les fraccions orgànica i minoritàries, i reduir el percentatge d'impropis.
OQ-07	Afavorir la implantació de models de recollida que permetin una major traçabilitat i corresponsabilitat en la separació dels residus, com els sistemes amb identificació d'usuari.

LE4. Educació i comunicació

OQ-08	Sensibilitzar la ciutadania i els agents socials sobre l'impacte econòmic i ambiental de la prevenció i la gestió dels residus i la necessitat de millora.
OQ-09	Fer arribar de forma clara i entenedora el missatge de la prevenció i el consum responsable, potenciant accions de formació, informació i participació.

LE5. Millora de l'eficiència a través de l'acció comarcal

OQ-10	Optimitzar la gestió dels serveis i recursos en l'àmbit supramunicipal per millorar l'eficiència ambiental, tècnica i econòmica de la prevenció i la gestió dels residus.
OQ-11	Potenciar la coordinació, l'assessorament tècnic i l'intercanvi d'experiències entre els municipis de la comarca.
OQ-12	Millorar el tractament i la valorització eficient dels residus a través de les infraestructures comarcals.

8.2 OBJECTIUS QUANTITATIUS

Partint de la normativa en matèria de residus existent, de la diagnosi de generació i gestió de residus i de la prognosi de generació de residus, es determinen els següents objectius quantitatius amb horitzó 2030.

Es preveu que amb les mesures establertes en el present PREVOC, l'any 2030 es pugui assolir almenys una **reducció del 15% respecte la generació per càpita mitjana de 2010**, reduint-se la generació mitjana per càpita fins a 384,62 kg/hab./any.

Taula 8. Objectius qualitatius del PREVOC.

	Situació 2024	Objectiu 2030	Normativa referència
Generació de residus total	324.392	373.459	Llei estatal 7/2022
Generació de residus per càpita	433,89 kg/hab./any	384,62 kg/hab./any	Llei estatal 7/2022
Fracció resta	55%	40%	Llei estatal 7/2022
Recollida selectiva	45%	60%	Llei estatal 7/2022

9. ACTUACIONS DE PREVENCIÓ

El Pla d'acció compta amb 33 actuacions, distribuïdes de la següents manera:

1. Prevenció en la generació	→ 11	6 Fracció FORM
2. Preparació per a la reutilització i reutilització	→ 5	2 Envasos lleugers
3. Millora de la recollida selectiva	→ 6	2 Tèxtil
4. Educació i comunicació	→ 4	1 Residus comercials
5. Millora de l'eficiència a través de l'acció comarcal	→ 7	22 <u>Multifracció</u>

En relació al desenvolupament de les actuacions proposades, cal destacar que hi ha dos nivells d'acció rellevants:

ACCIÓ ENS COMARCALS

- Actuacions d'execució global i d'impacte supralocal
- Actuacions d'execució local i d'impacte local/supralocal

ACCIÓ AJUNTAMENTS, amb el suport dels ens comarcals

D'altra banda, també és important la voluntat d'implicar a diferents actors segons l'actuació, destacant:

- Ciutadania
- Activitats econòmiques
- Serveis i equipaments municipals
- Centres escolars
- Entitats i associacions

9.1 MODEL DE FITXA D'ACTUACIONS

Cadascuna de les actuacions queda recollida en una fitxa descriptiva que es troba a l'Annex II, amb els següents camps d'informació.

Taula 9. Informació recopilada a les fitxes descriptives de les actuacions del PREVOC. Paràmetre i descripció del mateix.

Paràmetre	Descripció i/o categories
Codi fitxa	Codi assignat a la fitxa descriptiva ("ACT-LE/núm. ordinal")
Nom de l'acció	Títol assignat a l'actuació
Línia estratègica	1. Prevenció en la generació 2. Preparació per a la reutilització i reutilització 3. Millora de la recollida selectiva 4. Educació i comunicació 5. Millora de l'eficiència a través de l'acció comarcal
Fracció objectiu	Matèria orgànica Envasos lleugers Tèxtil Multifracció
Nivell d'actuació	Des del que s'impulsa i es coordina l'actuació. Comarcal o local.
Tipus d'actuació	Acció puntual o de continuïtat en el temps.
Temporalitat	Durada prevista de l'actuació dins l'horitzó del pla (2025–2030).
Públic destinatari	Agents o col·lectius als quals va dirigida l'actuació.
Agents implicats	Actors que intervenen activament en la planificació o execució de l'actuació.
Potencial impacte	Grau d'impacte esperat sobre la prevenció o millora de la recollida selectiva (alta, mitjana o baixa).
Complexitat	Grau de dificultat tècnica, administrativa o de coordinació per dur-la a terme (alta, mitjana o baixa).
Prioritat	Valoració relativa de la importància estratègica de l'actuació dins el Pla (alta, mitjana o baixa).
Repercussió temporal	Moment en què s'espera que l'actuació generi resultats (curt, mig o llarg termini).
Objectius PREVOC	Objectius qualitatius del PREVOC als que dona compliment l'actuació.
Objectius específics de l'actuació	
Descripció	Resum general de l'actuació, amb apartat específic amb recull de les fases/tasques previstes, així com els recursos humans i materials necessaris per a la seva execució.
Indicadors de seguiment i impacte	Paràmetres que han de permetre avaluar l'evolució i resultats de l'actuació vers els objectius establerts.
Cost estimat	Estimació orientativa del cost total de l'actuació durant el període 2025-2030.
Prevenció estimada	Reducció estimada de residus gràcies a l'actuació, expressada en tones o kg/hab./any.
Bibliografia/experiències	Fonts de referència o exemples inspiradors d'altres territoris.
Actuacions relacionades	Codi de les actuacions relacionades, ja sigui perquè actuen sobre la mateixa fracció o perquè coincideixen en algun fase de la implantació.

9.2 SÍNTESI DE LES ACTUACIONS INCLOSES AL PREVOC

En la següent taula es troba de manera resumida el llistat d'actuacions del PREVOC, per línies estratègiques, amb el número de la fitxa descriptiva i el títol de l'actuació.

Taula 10. Inventari d'actuacions que conformen el PREVOC

Línia estratègica	Núm.	Actuació
1 Prevenció en la generació	1	Prevenció del malbaratament alimentari incorporant circuits locals d'aprofitament
	2	Prevenció del malbaratament alimentari al comerç i la restauració
	3	Impuls d'accions de sensibilització a la ciutadania per a la reducció del malbaratament d'aliments
	4	Promoció de l'ús del cubell airejat i la bossa compostable per a la recollida de la matèria orgànica
	5	Activació de l'oferta i la demanda de productes amb menys envàs i a granel
	6	Foment de productes reutilitzables com ampelles reomplibles, vaixel·la reutilitzable o embolcalls d'aliments
	7	Foment del consum de serveis o béns immaterials
	8	Promoció de l'ús de productes d'higiene reutilitzables
	9	Ambientalització de festes i esdeveniments públics
	10	Ambientalització de l'administració, i compra pública sostenible i circular
	11	Promoció de l'ús responsable del paper i la prevenció de residus en oficines i despatxos
2 Preparació per la reutilització i reutilització	12	Foment de la reutilització de roba i productes tèxtils
	13	Promoció de la reutilització i PxR a deixalleries i altres espais
	14	Dinamització de la reparació de bens i productes
	15	Promoció de xarxes o punts de lloguer de materials compartits
	16	Activació de reconeixements a iniciatives de prevenció i reutilització
3 Millora de la recollida selectiva	17	Promoció de l'autocompostatge
	18	Foment de mesures per a la millora de la recollida, tractament i reutilització de la poda
	19	Implantació o millora de sistemes de recollida d'alta eficiència
	20	Foment de mesures adreçades a potenciar la recollida selectiva del tèxtil per a la seva reutilització
	21	Foment de mesures adreçades a potenciar la recollida selectiva de fraccions de residus no ordinàries
	22	Millora dels serveis de recollida separada a grans productors i productors singulars
4 Educació i comunicació	23	Impuls d'accions d'educació i sensibilització en centres educatius
	24	Promoció de la implantació de campanyes de sensibilització ciutadana comarcals i municipals permanents o temàtiques
	25	Impuls d'accions de sensibilització ciutadana en equipaments, activitats econòmiques i entitats
	26	Millora de les eines digitals per a la comunicació, informació i transparència dels impactes ambientals i econòmics de la gestió dels residus municipals
5 Millora de l'eficiència a través de l'acció comarcal	27	Suport en la implantació de sistemes de fiscalitat per generació
	28	Potenciació de la gestió compartida de llicitacions, serveis, infraestructures i recursos
	29	Formació per a tècnics municipals i professionals implicats en la implementació de canvis
	30	Desenvolupament assessorament especialitzat en la implementació i gestió de mesures comarcals i locals
	31	Seguiment i control de les caracteritzacions de les fraccions FORM, Envasos i Resta
	32	Millora de gestió local i valorització eficient dels residus a través de les infraestructures comarcals
	33	Impuls de la governança i gestió compartida

10. CALENDARI D'ACTUACIÓ

Es preveu el desenvolupament en 6 anys PREVOC (2025-2030), a comptar des del moment de la seva aprovació, segons s'indica:

Taula 11. Cronograma PREVOC

Línia estratègica	Núm	Actuació	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1 Prevenció en la generació	1	Prevenció del malbaratament alimentari incorporant circuits locals d'aprofitament						
	2	Prevenció del malbaratament alimentari al comerç i la restauració						
	3	Impuls d'accions de sensibilització a la ciutadania per a la reducció del malbaratament d'aliments						
	4	Promoció de l'ús del cubell airejat i la bossa compostable per a la recollida de la matèria orgànica						
	5	Activació de l'oferta i la demanda de productes amb menys envàs i a granel						
	6	Foment de productes reutilitzables com ampolles reomplibles, vaixella reutilitzable o embolcalls d'aliments						
	7	Foment del consum de serveis o béns immaterials						
	8	Promoció de l'ús de productes d'higiene reutilitzables						
	9	Ambientalització de festes i esdeveniments públics						
	10	Ambientalització de l'administració, i compra pública sostenible i circular						
	11	Promoció de l'ús responsable del paper i la prevenció de residus en oficines i despatxos						
2 Preparació per la reutilització i reutilització	12	Foment de la reutilització de roba i productes tèxtils						
	13	Promoció de la reutilització i PxR a deixalleries i altres espais						
	14	Dinamització de la reparació de bens i productes						
	15	Promoció de xarxes o punts de lloguer de materials compartits						
	16	Activació de reconeixements a iniciatives de prevenció i reutilització						
3 Millora de la recollida selectiva	17	Promoció de l'autocompostatge						
	18	Foment de mesures per a la millora de la recollida, tractament i reutilització de la poda						
	19	Implantació o millora de sistemes de recollida d'alta eficiència						
	20	Foment de mesures adreçades a potenciar la recollida selectiva del tèxtil per a la seva reutilització						
	21	Foment de mesures adreçades a potenciar la recollida selectiva de fraccions de residus no ordinàries						
	22	Millora dels serveis de recollida separada a grans productors i productors singulars						
4 Educació i comunicació	23	Impuls d'accions d'educació i sensibilització en centres educatius						
	24	Promoció de la implantació de campanyes de sensibilització ciutadana comarcals i municipals permanents o temàtiques						
	25	Impuls d'accions de sensibilització ciutadana en equipaments, activitats econòmiques i entitats						
	26	Millora de les eines digitals per a la comunicació, informació i transparència dels impactes ambientals i econòmics de la gestió dels residus municipals						
5 Millora de l'eficiència a través de l'acció comarcal	27	Suport en la implantació de sistemes de fiscalitat per generació						
	28	Potenciació de la gestió compartida de licitacions, serveis, infraestructures i recursos						
	29	Formació per a tècnics municipals i professionals implicats en la implementació de canvis						
	30	Desenvolupament assessorament especialitzat en la implementació i gestió de mesures comarcals i locals						
	31	Seguiment i control de les caracteritzacions de les fraccions FORM, Envasos i Resta						
	32	Millora de gestió local i valorització eficient dels residus a través de les infraestructures comarcals						
	33	Impuls de la governança i gestió compartida						

11. PRESSUPOST

En aquest apartat es recullen els costos previstos per a les actuacions contemplades al PREVOC. Les despeses recollides cal considerar-les com a valors orientatius ja que fins el moment de la planificació i programació detallada de les mateixes no es podrà preveure l'esforç econòmic derivat, incloent els recursos humans, materials i subcontractacions necessàries. Concretament, els costos esmentats fan referència a les despeses esperades per al desenvolupament de les actuacions, per a les quals s'estima la dedicació de personal i el cost material. En alguns casos, s'estima també el cost de subcontractacions i compres (per ex., disseny gràfic, personal educador i/o tècnic, entre altres).

Taula 12. Recull dels costos orientatius de les actuacions previstes al PREVOC

Línia estratègica	Pressupost per Línia	Núm.	Actuació	Pressupost per Actuació
1 Prevenió en la generació	972.500 €	1	Prevenió del malbaratament alimentari incorporant circuits locals d'aprofitament	293.000 €
		2	Prevenió del malbaratament alimentari al comerç i la restauració	136.000 €
		3	Impuls d'accions de sensibilització a la ciutadania per a la reducció del malbaratament d'aliments	75.000 €
		4	Promoció de l'ús del cubell airejat i la bossa compostable per a la recollida de la matèria orgànica	58.500 €
		5	Activació de l'oferta i la demanda de productes amb menys envàs i a granel	135.000 €
		6	Foment de productes reutilitzables com ampelles reomplibles, vaixel·la reutilitzable o embolcalls d'aliments	35.000 €
		7	Foment del consum de serveis o béns immaterials	30.000 €
		8	Promoció de l'ús de productes d'higiene reutilitzables	20.000 €
		9	Ambientalització de festes i esdeveniments públics	130.000 €
		10	Ambientalització de l'administració, i compra pública sostenible i circular	50.000 €
		11	Promoció de l'ús responsable del paper i la prevenció de residus en oficines i despatxos	10.000 €
2 Preparació per la reutilització i reutilització	673.000 €	12	Foment de la reutilització de roba i productes tèxtils	240.000 €
		13	Promoció de la reutilització i PxR a deixalleries i altres espais	150.000 €
		14	Dinamització de la reparació de bens i productes	210.000 €
		15	Promoció de xarxes o punts de lloguer de materials compartits	45.000 €
		16	Activació de reconeixements a iniciatives de prevenció i reutilització	28.000 €
3 Millora de la recollida selectiva	428.000 €	17	Promoció de l'autocompostatge	30.000 €
		18	Foment de mesures per a la millora de la recollida, tractament i reutilització de la poda	25.000 €
		19	Implantació o millora de sistemes de recollida d'alta eficiència	85.000 €
		20	Foment de mesures adreçades a potenciar la recollida selectiva del tèxtil per a la seva reutilització	153.000 €
		21	Foment de mesures adreçades a potenciar la recollida selectiva de fraccions de residus no ordinàries	75.000 €
		22	Millora dels serveis de recollida separada a grans productors i productors singulars	60.000 €
4 Educació i comunicació	803.000 €	23	Impuls d'accions d'educació i sensibilització en centres educatius	255.000 €
		24	Promoció de la implantació de campanyes de sensibilització ciutadana comarcals i municipals permanents o temàtiques	440.000 €
		25	Impuls d'accions de sensibilització ciutadana en equipaments, activitats econòmiques i entitats	84.000 €
		26	Millora de les eines digitals per a la comunicació, informació i transparència dels impactes ambientals i econòmics de la gestió dels residus municipals	24.000 €
5 Millora de l'eficiència a través de l'acció comarcal	362.000 €	27	Suport en la implantació de sistemes de fiscalitat per generació	53.500 €
		28	Potenciació de la gestió compartida de llicitacions, serveis, infraestructures i recursos	31.000 €
		29	Formació per a tècnics municipals i professionals implicats en la implementació de canvis	25.500 €
		30	Desenvolupament assessorament especialitzat en la implementació i gestió de mesures comarcals i locals	44.000 €
		31	Seguiment i control de les caracteritzacions de les fraccions FORM, Envasos i Resta	150.000 €
		32	Millora de gestió local i valorització eficient dels residus a través de les infraestructures comarcals	31.000 €
		33	Impuls de la governança i gestió compartida	27.000 €

En base al cronograma del Pla, la previsió de despesa del PREVOC és la que mostra la taula següent.

Taula 13. Estimació despesa per anys al PREVOC

Línia estratègica	Pressupost per Línia	Núm.	Actuació	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Pressupost per Actuació
1 Prevenció en la generació	972.500 €	1	Prevenció del malbaratament alimentari incorporant circuits locals d'aprofitament	45.000	45.000	46.000	50.000	52.000	55.000	293.000 €
		2	Prevenció del malbaratament alimentari al comerç i la restauració		25.000	25.000	28.000	28.000	30.000	136.000 €
		3	Impuls d'accions de sensibilització a la ciutadania per a la reducció del malbaratament d'aliments		15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	75.000 €
		4	Promoció de l'ús del cubell airejat i la bossa compostable per a la recollida de la matèria orgànica		45.000	13.500				58.500 €
		5	Activació de l'oferta i la demanda de productes amb menys envàs i a granel		15.000	30.000	30.000	30.000	30.000	135.000 €
		6	Foment de productes reutilitzables com amples reomplibles, vaixela reutilitzable o embolcalls d'aliments		20.000	15.000				35.000 €
		7	Foment del consum de serveis o béns immaterials			10.000	10.000	10.000		30.000 €
		8	Promoció de l'ús de productes d'higiene reutilitzables			10.000	10.000			20.000 €
		9	Ambientalització de festes i esdeveniments públics		10.000	30.000	30.000	30.000	30.000	130.000 €
		10	Ambientalització de l'administració, i compra pública sostenible i circular			20.000	10.000	10.000	10.000	50.000 €
		11	Promoció de l'ús responsable del paper i la prevenció de residus en oficines i despatxos		5.000	5.000				10.000 €
2 Preparació per la reutilització i reutilització	673.000 €	12	Foment de la reutilització de roba i productes tèxtils		40.000	50.000	50.000	50.000	50.000	240.000 €
		13	Promoció de la reutilització i PxR a deixalleries i altres espais		30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	150.000 €
		14	Dinamització de la reparació de bens i productes		10.000	40.000	50.000	50.000	60.000	210.000 €
		15	Promoció de xarxes o punts de lloguer de materials compartits			10.000	15.000	10.000	10.000	45.000 €
		16	Activació de reconeixements a iniciatives de prevenció i reutilització		8.000	5.000	5.000	5.000	5.000	28.000 €
3 Millora de la recollida selectiva	428.000 €	17	Promoció de l'autocompostatge		10.000	10.000	10.000			30.000 €
		18	Foment de mesures per a la millora de la recollida, tractament i reutilització de la poda		15.000	10.000				25.000 €
		19	Implantació o millora de sistemes de recollida d'alta eficiència	10.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	85.000 €
		20	Foment de mesures adreçades a potenciar la recollida selectiva del tèxtil per a la seva reutilització	3.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	153.000 €
		21	Foment de mesures adreçades a potenciar la recollida selectiva de fraccions de residus no ordinàries		15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	75.000 €
		22	Millora dels serveis de recollida separada a grans productors i productors singulars		20.000		20.000		20.000	60.000 €
4 Educació i comunicació	803.000 €	23	Impuls d'accions d'educació i sensibilització en centres educatius	5.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	255.000 €
		24	Promoció de la implantació de campanyes de sensibilització ciutadana comarcals i municipals permanents o temàtiques	20.000	100.000	80.000	80.000	80.000	80.000	440.000 €
		25	Impuls d'accions de sensibilització ciutadana en equipaments, activitats econòmiques i entitats	5.000	15.500	15.500	16.000	16.000	16.000	84.000 €
		26	Millora de les eines digitals per a la comunicació, informació i transparència dels impactes ambientals i econòmics de la gestió dels residus municipals		8.000		8.000		8.000	24.000 €
5 Millora de l'eficiència a través de l'acció comarcal	362.000 €	27	Suport en la implantació de sistemes de fiscalitat per generació	10.000	16.500	13.500	13.500			53.500 €
		28	Potenciació de la gestió compartida de licitacions, serveis, infraestructures i recursos	4.500	4.500	5.000	5.000	6.000	6.000	31.000 €
		29	Formació per a tècnics municipals i professionals implicats en la implementació de canvis		4.000	5.000	5.000	5.500	6.000	25.500 €
		30	Desenvolupament assessorament especialitzat en la implementació i gestió de mesures comarcals i locals	4.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	44.000 €
		31	Seguiment i control de les caracteritzacions de les fraccions FORM, Envasos i Resta		50.000		50.000		50.000	150.000 €
		32	Millora de gestió local i valorització eficient dels residus a través de les infraestructures comarcals	3.000	5.000	5.500	5.500	6.000	6.000	31.000 €
		33	Impuls de la governança i gestió compartida	2.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	27.000 €

En base a la proposta detallada de les actuacions, el cost orientatiu del PREVOC és de **3.238.500€**. Si es considera el calendari previst (apartat 10), les despeses associades per any son les següents:

Taula 145. Recull dels costos del PREVOC per any.

ANY	COST (€)
2025	111.500 €
2026	639.500 €
2027	622.000 €
2028	669.000 €
2029	556.500 €
2030	640.000 €
TOTAL	3.238.500 €

Cal indicar que la quantificació dels costos de les actuacions no inclou:

- Les despeses pròpies de dedicació interna per al seguiment i tancament del PREVOC.
- El cost econòmic de les bonificacions fiscals o incentius derivats de la implantació de taxes o sistemes de fiscalitat per generació.
- Les inversions que corresponguin directament als municipis per a la implantació de serveis locals (ex. inversió en contenidors, camions o sistemes electrònics de control), ja que el PREVOC es centra en el suport, coordinació i impuls comarcal.

El cost anual i global del PREVOC dependrà, a més, de les vies de finançament disponibles (subvencions, programes supramunicipals, col·laboracions voluntàries, etc.) i de les condicions concretes de contractació i execució dels serveis, així com de la participació final dels municipis i agents implicats.

Finalment, cal tenir present l'existència d'incerteses associades a la planificació a mitjà termini. Durant el desplegament del PREVOC poden aparèixer condicionants econòmics, socials, normatius o polítics no previsible en el moment d'elaboració del Pla. Aquests aspectes poden comportar l'ajust dels imports pressupostats, de l'abast o del calendari d'execució de les actuacions.

Per tot això, es recomana que el PREVOC disposi d'un sistema de seguiment i revisió periòdica de l'execució econòmica i de l'eficiència de la despesa, de manera que es puguin introduir ajustos en funció de l'evolució real de cada actuació i del conjunt del Pla.

12. ACTUACIONS DE SEGUIMENT DEL PLA

El pla contempla un únic període d'execució, posteriorment del qual es realitzarà un període d'avaluació final per a:

- Determinar el grau d'execució del PREVOC i d'objectius assolits.
- Identificar i recollir els canvis normatius associats a la prevenció de residus que apliquin a l'àmbit de gestió municipal i que requereixin d'acció per part municipal.
- Identificar nous objectius de prevenció i desplegar una tercera edició de PREVOC a la comarca, amb accions que donin continuïtat o no a les actuals segons les necessitats existents.

12.1 INDICADORS DE SEGUIMENT

El seguiment general del Pla es realitza a través del càlcul de l'indicador general quantitatiu de reducció. Pel seguiment del Pla, es preveu l'ús de l'eina "la Calculadora de prevenció de residus", de l'Agència de Residus de Catalunya³, com un instrument de suport del PREVOC i que servirà per quantificar i fer el seguiment dels objectius del present document. Els indicadors generals proposats són:

Reducció (en %) del total de la generació per càpita anual	
Fórmula	$\frac{\text{Generació anual per càpita}_{any\ ref} - \text{Generació anual per càpita}_{any\ obj.}}{\text{Generació anual per càpita}_{any\ ref}} \times 100$
Unitats	Kg/hab./any
Descripció	Reducció de la generació anual per càpita aconseguida en l'any objectiu respecte l'any base o de referència.

Estat d'execució del PREVOC	
Fórmula	$\frac{\text{Actuacions iniciades}}{\text{Actuacions iniciades previstes}} \times 100 \text{ i } \frac{\text{Actuacions acabades}}{\text{Actuacions acabades previstes}} \times 100$
Unitats	Número d'actuacions (unitats)
Descripció	Grau de compliment del Pla segons previsió inicial o de partida

³ Aquest i altres recursos per a la planificació de la prevenció de residus al portal web de l'ARC amb adreça: https://residus.gencat.cat/ca/ambits_dactuacio/prevencio/planificacio-de-la-prevencio/

Canvis qualitatius sobre actuacions previstes	
Fórmula	$\frac{\text{Actuacions noves} - \text{Actuacions descartades}}{\text{Actuacions inicials del Pla}} \times 100$
Unitats	Percentatge (%)
Descripció	Indicador que mesura la fluctuació d'actuacions del Pla durant tota la seva vigència. El resultat expressa el percentatge net de variació respecte a les actuacions previstes inicialment, indicant si el Pla ha evolucionat positivament o negativament en relació amb la proposta inicial.

Per últim, el seguiment dels objectius de les actuacions del Pla es realitza a través dels d'indicadors específics indicats a les fitxes d'actuacions.